ҲАММА САЙЛОВГА!

А. Абалян фотоэтюди.

КОММУНИЗМ УЧУН

Ҳур республикаларнинг озод Иттифоқида, халқлар дўстлиги оиласида гуллаб яшнаётган, коммунизм сари дадил олға бораётган Совет Ўзбекистони меҳнаткашлари бугун ўзларининг энг яхши фарзандларини республика олий ва маҳаллий Советларига депутатликка сайлайдилар. Депутатликка кўрсатилган номзодларимиз — ишчи ва қурувчи, пахтакор ва механизатор, чорвадор ва агроном, олим ва санъаткор, ўқитувчи ва врач, партия ва совет ходими, хуллас, турли касб эгалари, чинакам халқ вакиллари! Коммунистлар билан партиясизлар бузилмас, қудратли блокининг номзодлари.

Халқ номзодлари — ўзбеклар ва руслар, украинлар ва қозоқлар, корейслар ва татарлар, қисқаси республикамизда яшаб, меҳнат қилаётган турли миллат ва халқларнинг вакиллари, дўстлик оиласининг аъзоларидир. Бизнинг номзодларимиз — жамиятимизнинг тенг ҳуқуқли аъзолари, коммунизмнинг актив қурувчилари — совет хотин-қизлари! Улар Совет Конституциясида ифодаланган ўзларининг буюк демократик ҳуқуқларини амалга ошириб, эркаклар билан баббаравар давлат ҳокимияти органларига сайланадилар, давлат ишларини бошқарадилар.

Ҳамма йўллар коммунизм сари олиб бораётган, совет демократияси тобора кенг ривожланаётган улуғ Советлар Ватанида яшаш, меҳнат қилиш, совет граждани бўлишдек юксак шараф бўлиши мумкинми! Меҳнат қилиш учун завод ва фабрикалар, улкан қурилишлар эшиги сен учун ҳамиша очиқ, илм-фан чўққиларини эгаллаш учун кенг имкониятлар яратилган, маданий хордиқ чиқариш, дам олиш учун барча воситалар яратилган! Моддий бойликларни халқнинг ўзи яратади, унга ўзи хўжайинлик қилади! Давлатни бошқариш ишлари меҳнаткаш халқ қўлида! Буларнинг ҳаммаси кишига озод меҳнат, бахт-саодат, эркинлик, тинчлик бахш этувчи совет тузуми туфайли, Коммунистик партиянинг доно сиёсати туфайлидир. Шунинг учун ҳам тинч ижодий меҳнат қилаётган совет кишилари ўз жонажон Коммунистик партиясини беҳад севади, унга ишонади, унинг кетидан боради! Партия сиёсатини ўз ҳаётининг қонуни деб билади. Шу сабабли ҳам давлат ҳокимиятининг олий ва маҳаллий органларига депутатликка кўрсатилган коммунистларга партиясизлар қанчалик жондил билан овоз берсалар, партиясизлар ҳам коммунист номзодлар учун шунчалик якдиллик билан овоз берадилар.

Буржуазия мамлакатларида бутунлай бошқача манзарани кўрамиз! Капитализмнинг қонуни — алдамасанг молингни сота олмайсан, — деган қонун, — шу давлатларнинг сиёсий ҳаётида ҳам амал қилади. Парламент сайловлари кескин кураш вазиятида ўтади. Сайлов курашида капитализмнинг қонуни— олди-сотди қонуни амал қилади. Олтин тоғлар, сут дарёлари яратиб берамиз, осмондаги ойни олиб берамиз, деган ҳар хил ваъдалар бериладеради Сайловчиларни сотиб олиш, қўрқитиш, алдаш, турли чеклашлар билан уларни сайлов ҳуқуқидан маҳрум этиш ва бошқа ёлғончиликлар, пасткашликлар авжга минади! Сайловолди кампаниясида юз минг долларлаб пул сарфланади. Бу пул эса фақат миллионерлар, миллиардерлар қўлидадир. Шунинг учун ҳам буржуазия демократияси ана шу корчалонлар учун хизмат қилади. Буржуазия демократиясининг асл афти-башараси сайлов вақтида айниқса яққол намоён бўлади.

Советлар мамлакатида аҳвол бутунлай бошқача. «Бизда, — дейди Н. С. Хрушчев Калинин сайлов округи сайловчиларининг йиғилишида сўзлаган нутқида, — ҳар бир муносиб меҳнаткаш депутатликка сайланиши мумкин. Бунинг учун депутатликка номзоди кўрсатилган кишида ҳеч қандай капитал бўлиши, унинг ҳеч қандай нуфузли алоқалари бўлиши ва дабдабали рекламалар қилиниши шарт эмас: У халқ иши учун бардам курашчи фазилатларига эга бўлиши зарур. Социалистик жамиятнинг мана шу ажойиб қонунидан кўра олижаноброқ ва демократик нарса бўлиши мумкинми, ахир! Бизда одамнинг обрўйи, унинг шуҳрати миллион-миллион сўм билан ўлчанмайди, бизда одамнинг шуҳрати меҳнатда иштирок қилиши билан, коллективда ишлаши билан белгиланади. Совет кишилари ўз билимлари ва маҳоратларини, ўз меҳнатларини халқ бойлигининг умумий фондига сарфлайдилар, чунки улар умуман жамият нақадар бой бўлса, инсон шу қадар яхши яшашини биладилар».

Бугун республикамизда сайлов тантаналари! Ҳамма жойда шодиёна байрам. Корхона ва қурилишларда, колхоз ва совхозларимиз далаларида, илмий ва маданий муассасаларда минг-минглаб меҳнаткашлар ўзларининг СССР Конституциясида олтин ҳарфлар билан ёзиб қўйилган буюк гражданлик ҳуқуқларини амалга оширмоқ учун сайлов қутилари олдига борадилар. Ҳар бир кишининг қалбида улуғ Ватанимиз бахт-саодати йўлида фидокорона меҳнат қилиб, КПСС XXII съезди белгилаб берган коммунизм қуриш буюк Программасини амалга ошириш, коммунистик мўл-кўлчилик яратишдир. Шунинг учун ҳам улар халқимизнинг энг яхши вакиллари учун зўр қувонч билан, якдиллик билан овоз берадилар.

Навбаҳор бошланди. Республикамиз олий ва маҳаллий Советларига сайловлар ана шу эрта деҳқон баҳорининг ажойиб, дилрабо кунларида ўтмоқда. Пахтакорларимиз, механизаторларимиз саноат корхоналарининг меҳнаткашлари билан биргаликда кўкламни зарбдорларча кутиб олишга шай бўлиб туришибди. Бизнинг бу йилдан умидимиз катта, мўл ҳосил кўтариб, элни «оқ олтин»га ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларига мўл-кўл қилишдир. Партиямиз Марказий Комитети ноябрь Пленуми қарорларидан руҳланган областимиз меҳнаткашлари сайловолди вахтасида фидокорона меҳнат қилиб, устлабинскликлар, янгийўлликлар ташаббусидан ўрнак олиб саноат ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришида катта ютуқларни қўлга киритмоқдалар, партиямиз тарихий XXII съезди қарорларини амалга оширмоқдалар.

Бугун навбаҳорда, эрта тонгда бутун республикамизда, областимизда сайлов тантаналари бошланади. Ҳамма жойда ёқимли музика, қўшиқлар янграйди. Ўйин-кулги авжида! Ҳар бир меҳнаткаш шонли, шарафли меҳнат зафарларидан баҳраманд! Партиямиз учун, унинг доно ички ва ташқи сиёсати учун, коммунизм ишининг тантанаси учун якдил бўлиб, бир ёқадан бош чиқариб халқ номзодлари учун овоз берайлик!

Ҳамма сайловга!

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТЛАРИ, ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 44 (2335). | 3 март, якшанба, 1963 йил. | Баҳоси 2 тийин.

ТЕЛЕФОНДАГИ РЕПОРТАЖ

ГАЗЕТА ВЕРСТКАСИ ТАМОМ БЎЛАЙ ДЕБ ҚОЛГАНДА МУХБИРИМИЗ ТЕЛЕФОН ОРҚАЛИ ЖОЙЛАР БИЛАН БОҒЛАНИБ, САЙЛОВ АРАФАСИДАГИ ТАРАДДУДЛАР ВА ЯНГИЛИКЛАР ҲАҚИДА ИНТЕРВЬЮ ОЛДИ.

ПАХТАОРОЛ

Қардош қозоқ халқи ҳадя этган ва яқинда ташкил қилинган Сирдарё области составига қўшилган Пахтаорол районида сайловларга алоҳида тайёргарлик кўрилди. Ильичевка посёлка Советининг раиси ўртоқ САРИБОЕВ бугун бўладиган сайловлар ҳақида ҳаяжонланиб сўзлаб берди. Посёлкамизда, деди у, 9 минг 300 сайловчи бор. Улар орасида машъал «Пахтаорол» совхозининг ишчи-хизматчилари кўп. Пахтаоролликлар бу кунни экишга пухта тайёргарлик билан кутиб олдилар.

БЕКОБОД

Шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ З. И. БУНИЧЕВА бундай деди: Бекободликлар сайловни меҳнатда зўр кўтаринкилик билан кутиб олмоқдалар. Шаҳар металлурглари ва цементчилари икки ойлик планни 102 процент қилиб адо этдилар. Сайлов участкаларининг ҳаммаси овоз беришга тахт.

«ХВС» КАРВОН-КАРВОН

Ўзбекистон ССР Олий Совети ва маҳаллий Советларга сайловлар шарафига бошланган умумхалқ социалистик мусобақаси «Ташсельмаш» заводида муваффақиятли якунланди. Машинасозлар сайлов кунини графикда кўрсатилганидан ташқари 30 та «ХВС-1,2» маркали пахта териш агрегатини ишлаб чиқариш билан кутиб олишга аҳд қилишган эди. Газета верстка қилинаётганда редакциямизга хушхабар келди.

— Бош конвейердан 15.236 номерли «зангори кема» туширилди, — деб хабар қилди 22-йиғув цехининг бошлиғи ўртоқ Тагиров.

Бу йил камида 7.100 та пахта териш машинаси ишлаб чиқариб турсунойчиларга ҳадя қилиш юзасидан юксак социалистик мажбурият олган завод коллективи йил бошидан бери ўтган кунлар ичида 1.171 та «ХВС-1,2» машинаси тайёрлади.

ТЕЛЕФОНДАГИ РЕПОРТАЖ

ГАЗЕТА ВЕРСТКАСИ ТАМОМ БЎЛАЙ ДЕБ ҚОЛГАНДА МУХБИРИМИЗ ТЕЛЕФОН ОРҚАЛИ ЖОЙЛАР БИЛАН БОҒЛАНИБ, САЙЛОВ АРАФАСИДАГИ ТАРАДДУДЛАР ВА ЯНГИЛИКЛАР ҲАҚИДА ИНТЕРВЬЮ ОЛДИ.

БЎКАЛИК ЧОРВАДОРЛАР ЮТУҒИ

Бўка райони колхоз ва совхозларининг чорвадорлари Ўзбекистон ССР Олий Совети ва маҳаллий Советларига бўладиган сайловлар шарафига социалистик мусобақани қизита бориб, давлатга гўшт сотиш юзасидан берилган квартал планини ортиғи билан бажардилар. Ҳозирнинг ўзидаёқ эл дастурхонига пландан ташқари 100 центнер гўшт етказиб берилди.

Район хўжаликларида давлатга гўшт сотиш қизғин давом этмоқда.

КАЛИНИН

Райондаги «Коммунизм» колхозига телефон қилганимизда 17-сайлов участкасининг секретари ўртоқ Жўра ЭШМУҲАМЕДОВ трубкани олди. — Бугун ҳамма нарса сайловчилар ихтиёрида бўлади, — деди у. — Кекса сайловчилар, беморларнинг ғамини еб қўйганмиз. Улар учун эрталабдан тўрт автомашина хизмат қилади. Сайловчиларнинг ҳаммаси барвақт туриб, муносиб номзодлар учун овоз беражакларини изҳор қилдилар.

Участка секретари сайлов арафасида қўлга киритилган меҳнат самараси ҳақида ҳам сўзлади.— Колхозчиларимиз бу кунгача 3 гектар ерга эртаги карам, 6 гектар ерга картошка, 15 гектар майдонга кўк пиёз экдилар, парник хўжалигимизда 400 минг туп карам кўчати ва 150 минг туп помидори кўчатини экишга тайёрлаб қўйдилар.

БЎСТОНЛИҚ

Тоғли бу районда умумхалқ байрамига ўзгача тайёргарлик кўрилди. Чекка жойлар ва аҳоли қатнови қийин бўлган ерларда сайловчиларнинг овоз беришини енгиллаштириш учун граждан ҳаво флоти хизматчилари ҳам сафарбар этилдилар. Марказдан 45 километр узоқликдаги Нанай қишлоғида яшовчи боғдорлар бугун 39-сайлов участкасига келиб овоз берадилар. Боғдорларнинг меҳнатда катта муваффақиятлар билан сайловни кутиб олаётганликларини бизга телефон орқали район сайлов участкасининг вакили ўртоқ КОРОТКОВА сўзлаб берди.

ФИНЛЯНДИЯНИНГ ЯХШИ ҚЎШНИЧИЛИК МУНОСАБАТЛАРИ

Финляндия бош министри Ахти Карьялайнен ва П. Карьялайнен хоним СССР ҳукуматининг таклифига биноан 21 февралдан 2 мартгача расмий визит билан СССР да меҳмон бўлиб турдилар.

Совет-Финляндия ахборотида айтиладики, визит вақтида СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев билан бош министр Карьялайнен ўртасида учрашувлар ва суҳбатлар ўтказилди. Самимий дўстлик ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтган суҳбатлар давомида Совет-Финляндия муносабатларини янада ривожлантиришга тааллуқли масалалар устида ҳамда ҳар иккала мамлакатни қизиқтираётган халқаро масалалар устида ошкора фикрлар олишилди.

СССР билан Финляндия ўртасидаги муносабатлар яхши муносабатлар эканлигини ҳар иккала томон зўр мамнуният билан қайд қилиб ўтишди. Совет-Финляндия шартномаси Совет Иттифоқи билан Финляндия ўртасидаги яхши қўшничилик муносабатларининг мустаҳкам пойдевори бўлиб келди ва бундан буён ҳам ана шундай бўлаверади, деб таъкидланди. Томонлар якдиллик билан шундай фикрга келдиларки, Совет Иттифоқи билан Финляндиянинг социал-иқтисодий системалари ҳар хил бўлишига қарамай, тинч-тотув яшаш принциплари уларнинг ўзаро муносабатларида амалда ўзининг намунали ифодасини топди.

Совет-Финляндия муносабатлари ҳаётнинг турли соҳаларида қулай тарзда ривожланиб бораётганлиги, дейилади сўнгра ахборотда, мамнуният билан кўрсатиб ўтилди.

СССР Министрлар Советининг Раиси билан Финляндия бош министри шундай фикрни билдирдиларки, замонавий ҳарбий техника ва ялпи қирғин воситаларининг ҳозирги ривожланиш даражасида тинч-тотув яшаш принципларига риоя қилиш — халқаро муносабатларни тартибга солиб туришнинг бирдан-бир оқилона усулидир. Ҳар иккала томон жаҳон термоядро уруши хавфини тугатмоқ учун ёппасига ва батамом қуролсизланиш зарур деб ҳисоблайдилар. Ядро синовларининг ҳамма турларини тўхтатиш ва ядро қуролини тақиқлаш ана шу мақсадга етиш йўлида қўйиладиган муҳим қадам бўлур эди.

Томонлар шу нарсани мамнуният билан қайд қилиб ўтдиларки, СССР билан Финляндия ўтказиб келаётган тинч-тотув яшаш сиёсати, Совет-Финляндия самарали ҳамкорлиги, шунингдек Финляндия ўтказиб келаётган тинчликсевар бетарафлик сиёсати ва унинг барча давлатлар билан дўстона муносабатлари Европа шимолида тинчликни ва осойишталикни сақлаб қолишга амалда таъсир кўрсатмоқда ҳамда бутун дунёда тинчлик ишига ёрдам бермоқда.

Совет-Финляндия савдоси ва иқтисодий муносабатларига оид масалалар суҳбатларда атрофлича муҳокама қилинди. Томонлар савдо-сотиқ ишларини узоқ муддатли битимлар асосида олиб бориш тажрибасига ғоят ижобий тарзда баҳо бериб, 1966—1970 йилларга мўлжалланган янги, тўртинчи узоқ муддатли савдо битимини тузишга тайёргарлик кўриш тўғрисида аҳдлашиб олдилар, бу тайёргарлик шу йилнинг ўзидаёқ бошлаб юборилиши керак (ТАСС).

ВИЗИТ ТАМОМ БЎЛДИ

Совет ҳукуматининг таклифига биноан СССРга келган Финляндия бош министри Ахти Карьялайненнинг ўн кунлик визити тамом бўлди. Финляндия ҳукуматининг бошлиғи ва унинг рафиқаси 1 март куни кечаси Москвадан юртига жўнаб кетди.

Ленинград вокзалида ҳурматли меҳмонни СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев рафиқаси билан, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари А. Н. Косигин рафиқаси билан, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари И. Т. Новиков, СССР министрлари ва бошқа расмий кишилар кузатиб қўйдилар. (ТАСС).

Р. К. НЕРУ Н. С. ХРУШЧЕВ ҳузурида бўлди

Деҳлига қайта туриб, Москвада меҳмон бўлиб турган Ҳиндистон ташқи ишлар министрлигининг бош секретари Р. К. Неру 1 мартда СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев ҳузурида бўлди.

Н. С. Хрушчев билан Р. К. Неру ўртасидаги дўстона суҳбатда Совет-Ҳиндистон ҳамкорлигига доир масалалар устида фикр олишилди.

КЕНГ ВА КУВОНЧЛИ ПЕРСПЕКТИВАЛАР

Донецк областидаги Марьинка ишлаб чиқариш бошқармаси қишлоқ хўжалик илғорларининг февраль ойида бўлиб ўтган кенгаши КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Советига, ўртоқ Н. С. Хрушчевга мактуб қабул қилди.

Ана шу бошқарманинг меҳнаткаш деҳқонлари бу йил бутун экин майдонининг ҳар гектаридан 200 пуд дон ҳосили олиш учун курашажаклари мактубда маълум қилинади. Бу эса, қарийб 12 миллион пуд, яъни ўтган йилдагидан 1,7 баравар кўп дон етиштириш ҳамда давлатга сотиладиган дон миқдорини анча кўпайтириш имконини беради.

Чорвадорлар ҳам ўз зиммаларига оширилган мажбуриятлар олишган. Уларнинг етти йиллик бешинчи йилига мўлжалланган марралари — ҳар юз гектар ер ҳисобига сўйилган вазнда 55 центнер гўшт ва 400 центнер сут етиштиришдир Ўтган йилдагига нисбатан давлатга 1500 тонна гўшт, 5000 тонна сут кўп сотилади.

Биз, деб ёзишади марьинкаликлар, йил охирида бошқармада биронта ҳам қолоқ хўжалик қолдирмасликни, райондаги ҳар бир колхоз ва совхознинг қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаш ва давлатга сотиш соҳасидаги ўз планларини бажаришини олдимизга мақсад қилиб қўймоқдамиз.

Партия раҳбарлигининг қайта қурилганлиги, деб ҳикоя қилишади сўнгра марьинкаликлар, қишлоқ меҳнаткашлари ўртасида олиб бориладиган ташкилотчилик ва сиёсий ишнинг янги формаларини бунёдга келтиради. Коммунистик ўзаро ёрдам ишлаб чиқариш бошқармасида зўр ҳаракатга келтирувчи куч ҳисобланади. Эндиликда колхозчилар фақат ўз хўжалигидаги ишларнинг аҳволи тўғрисидагина эмас, балки қўшниларининг ишлари тўғрисида ҳам ғам емоқдалар, уларнинг ишини чуқур ўрганиб, фойдали томонларини ўзларига сингдириб олмоқдалар.

Марьинкаликлар устлабинскликлар чақириғини қизғин қувватлаб, Кубань ғаллакорлари билан социалистик мусобақа боғлашга қарор қилдилар. (ТАСС).

ТАСС АХБОРОТИ

„МАРС-1" ПАРВОЗДА

20 февралдан 1 мартгача планеталараро «Марс-1» станцияси билан навбатдаги радио алоқа сеанслари ўтказилди. 1 мартда ўтказилган радио алоқаси сеансида станциягача бўлган масофа 78 миллион 843 минг километрдан иборат эди. «Марс-1» станциясига бошқарувчи бир қанча буйруқлар юборилди. Станциядан қабул қилинаётган радиосигналларнинг қуввати бирмунча камайиб қолди.

2 март Москва вақти билан соат 9 да планеталараро «Марс-1» станциясининг астрономик координатлари қуйидагича бўлади: тик кўтарилиши — 7 соату 8 минут, оғиши — 29 градусу 7 минут. Ҳозирги вақтда станция Ердан секундига 14,84 километр тезликда узоқлашмоқда.

Ёшлик чақмоқлардай яшнасин дея,
Юртни гулга буркаб ташласин дея,
Ҳароратин халққа хашласин дея

Эл қатори мард, шоввоз,
Биз ҳам берамиз овоз.

Коммунизм учун, аҳд-паймон учун,
Осойишта турмуш, тинч замон учун,
Фазоларни қучар қаҳрамон учун

Бугун шўх ва сарафроз,
Биз ҳам берамиз овоз.

Ўзбекистон ССР Олий Советига сайлов ўтказувчи Марказий сайлов комиссиясининг мажлиси

2 мартда Ўзбекистон ССР Олий Советига сайлов ўтказувчи Марказий сайлов комиссиясининг мажлиси бўлди.

Мажлисда округ ва участка сайлов комиссияларининг сайловни ўтказишга тайёрлиги тўғрисида Марказий сайлов комиссияси аъзоларининг ахбороти тингланди.

Марказий сайлов комиссияси 458 сайлов округининг ҳаммасида пухта тайёргарлик кўрилганлигини ва бу тайёргарлик овоз беришни Ўзбекистон ССР Олий Советига сайлов тўғрисидаги Низомга тамомила мувофиқ суратда ўтказишни таъминлайди, деб қайд қилди. (ЎзТАГ).

МИЛЛИЙ ХАЛҚ АРМИЯСИ КУНИ

БЕРЛИН, 1 март. (ТАСС). Бугун Германия Демократик Республикасининг меҳнаткашлари Миллий халқ армиясининг 7 йиллигини нишонламоқдалар. Улар ўз социалистик ғалабаларининг содиқ ҳимоячиларини шарафламоқдалар.

Шонли сана муносабати билан кеча Берлинда тантанали йиғилиш бўлди. Бу мажлисда Германия Бирлашган социалистик партиясининг ва Германия Демократик Республикаси ҳукуматининг раҳбар арбоблари қатнашдилар.

Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети, Германия Демократик Республикаси Давлат кенгаши ва Халқ палатасининг Миллий халқ армияси ҳарбий хизматчиларига табрикномаси бугун матбуотда эълон қилинди.

Инсон саломатлигини сақлаш бизнинг шарафли бурчимиз. Биз ана шу улуғ мақсад йўлида астойдил меҳнат қилаяпмиз. Бугунги сайлайдиган номзодлар орасида ҳамкасбларим борлиги билан фахрланаман ва қувона-қувона овоз бераман.

Мукамбар ҚОРИЕВА
Тошсовет номли шифохонанинг физиотерапевт врачи.

Олима Маъфират Орифхонова сингари илм-фан аҳилларнинг республика Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилганлигини фахрланиб кутиб олган эдик. Бугун халқимизнинг ана шундай энг муносиб фарзандларини депутатликка сайлаймиз.

Ориф ЙУЛДОШЕВ
химия фанлари кандидати.

Бугунги илк баҳор тонгида минглаб ватандошларим қатори мен ҳам республика Олий Совети ва маҳаллий Советлар депутатлигига кўрсатилган номзодлар учун бюллетень ташлайман. Мен сайлайдиган депутатлар халқнинг энг содиқ фарзандларидир.

Абдужаббор УМАРОВ
инженер-гидротехник.

Совет кишиси биринчи бўлиб космосга парвоз қилди. Инсоният учун асрлар оша жумбоқ бўлиб келган коинот сирлари давримиз фан-техникаси ва инсон ақл-заковати билан ечилмоқда. Ана шундай замонда яшаётганинг билан фахрланасан киши. Бугун шу азмкор халқимнинг энг яхши ўғил-қизлари учун овоз бераётганимдан бахтиёрман.

М. ЯГУДАЕВ
физика-техника фанлари кандидати.

Ҳамма ерда байрам нафаси. Кишилар ўзларининг энг яхши вакиллари учун якдиллик билан овоз берадилар. Автобус рулида ўтирар эканман, сайлов участкалари томон оқиб бораётган ҳамшаҳарларимни кўриб қувонаман. Мен ҳам ана шу улкан оиланинг тенг ҳуқуқли аъзосиман ва эркин сайловчисиман.

Ином ТОШХУЖАЕВ
шофер.

БИЗНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИМИЗ ВА ЮТУҚЛАРИМИЗ — КОММУНИСТИК ПАРТИЯ РАҲБАРЛИГИДА ХАЛҚ ҚИЛАЁТГАН ФИДОКОРОНА МЕҲНАТНИНГ НАТИЖАСИ, САЙЛОВЧИЛАР ВА РАЙОН, ШАҲАР, ОБЛАСТЬ, УЛКА СОВЕТЛАРИ ҲАМДА ОЛИЙ СОВЕТЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ҚИЛАЁТГАН МЕҲНАТНИНГ НАТИЖАСИДИР...

Н. С. ХРУЩЧЕВ.

ҲАЗИНАЛАР ШАҲРИ

«Ер ўз қучоғидаги хазинани қирқ йилгача сир тутиб келармиш. Вақт етиб, бир баҳодир йигит келаркан-у, ер унинг измига тушиб, бор бисотини икки қўллаб топширар эмиш».

Бугунги социалистик Олмалиқ ҳақида гап кетганида беихтиёр шу афсона ёдга тушади. Эртакларда оғиздан-оғизга ўтиб келаётган шу афсона билан Олмалиқ шаҳрининг бунёдга келиши орасида қандайдир ўхшашлик бор. Лекин кўкўпар кекса Қураманинг тизмалари ўз ҳазинасини қирқ эмас, минг йиллаб сир тутди.

Тарих маълумотларига қараганда эрамиздан олдинги VII-III асрлардаёқ бу ердаги хазинани очишга уриниб кўрганлар. Ўрта Осиёда яшаган турли уруғлар ўша пайтдаёқ мис, руҳ, қўрғошин ва бошқа хил рангли металларни кустарчилик усулида қазиб ола бошлашган. Лекин аслида Қураманинг сири сирлигича қолиб келди.

Улуғ Октябрдан кейингина Ўрта Осиёдаги табиий бойликларни ўрганиш ва улардан фойдаланишга чинакам киришилди. Вақти-соати етиб совет кишилари илм-фан заковати билан жавоҳир тўла сандиқнинг калитини топиб, Қураманинг хазинасига йўл очдилар.

...Бундан роппа-роса ўн икки йил муқаддам Олмалиқсой бўйига ўрнашган кўримсизгина қишлоқчани кўпчилик билмас эди. Уни география харитасидан ҳам топиб бўлмасди. Ватанимизнинг турли бурчакларидан шу ерга кончилар, қурувчилар, монтажчилар ва бошқа хил касб эгалари келабошлашди. Олмалиқ шаҳрининг дастлабки бинолари қурилди. У йил сайин кенгайиб камол топаборди. Мана, бугун кўз олдимизда катта бир навқирон шаҳар намоён!

Айниқса Ўзбекистон ССР Олий Советига бўлиб ўтган аввалги сайловдан кейинги даврдаги ўзгаришларни айтмайсизми! Шаҳар саноати ҳар жиҳатдан юксалмоқда. Партия ва ҳукуматимиз моддий-техника ёрдамини бериб турибди.

Конларда рудаларни очиқ усулда қазиб чиқариш кенг ўрин олмоқда. Бу усул ёпиқ усулдагига нисбатан 6-8 баравар унумли бўлиб, 2-2,5 марта арзон тушади. Меҳнат шароити яхшиланади. Замонавий техника кишиларнинг оғирини енгил қиляпти. Қўрғошинконда, Қалмоққир мис конида ҳозир «ЭКГ-6», «ЭКГ-8» маркали юқори иш унумли экскаваторлар, 100 тонна юк сиғадиган думпкарлар, 25 тонналик автосамосваллар ишлаб турибди. Скважиналар янги «П-20» маркали пармалаш станогида қазилаётир.

Сўнгги йиллар мобайнида шаҳарда янги саноат объектлари, сон-саноқсиз турар-жой ва маданий-маиший бинолар қад кўтарди. Шаҳарда ўнлаб равон кўчалар бунёдга келди. Икки йил ичидаёқ ўндан ортиқ магазин, кафе, ресторан, икки мактаб, бир неча болалар боғчаси, музика мактаби, аптека, «Космос» кенг экранли кино-театри, марказий почта, марказий омонат кассаси, 150 ўринли меҳмонхона қурилиб фойдаланишга топширилди, 1000 номерли автомат телефон станцияси ишга тушди. Икки йил ичида қурилган салкам 63 минг квадрат-метр ҳажмдаги турар-жойларга юзлаб оилалар кўчиб кирди.

— Ҳозир шаҳримизда, — дейди меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси Николай Дмитриевич Курамшин, — 16 та умумий таълим мактаби, 600 ўринли мактаб-интернат, икки ишчи-ёшлар мактаби, 6 касалхона, болалар спорт мактаби, 17 та болалар боғчаси, 9 ясли, 3 клуб, 10 кинотеатр, 12 кутубхона, стадион, ёзлик кенг экранлик кинотеатр ва бошқа яна ўнлаб маданий-маиший муассасалар бор.

Сайловдан сайловгача ўтган даврда олмалиқликлар ҳаётида бир умр унутилмайдиган кўп қувончли воқеалар содир бўлди. Шаҳарни бунёд этган «Алмаликсвинецстрой» қурилиш тресги коллективи Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди. Олти киши Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган энг юксак унвонга сазовор бўлди. 450 га яқин киши СССР орден ва медаллари билан тақдирланди. Олмалиқни «Қаҳрамонлар шаҳри» деб атаётганликларининг ҳам боиси шунда.

Ўтган йилнинг кузида Никита Сергеевич Хрущчевнинг Олмалиқда бўлиши ва мис саралаш фабрикаси биринчи навбатини ишга тушириш тантанасида шахсан иштирок этганлиги шаҳарликлар учун айниқса қувончли бўлди.

Фабриканинг ёнида ҳозир Ўзбекистон мис эритиш заводи қад кўтармоқда. Қурувчилар ва монтажчилар бу муҳим объектни шу йилнинг ўзидаёқ ишга тушириш иштиёқида қўлни қўлга бериб астойдил тер тўкмоқдалар. Корхонанинг бўйи худди Тошкент телемарказининг мачтасидек келадиган тутун трубаси узоқ-узоқлардан ҳам кўзга ташланиб туради. Ҳозир яна юз метрлик труба қуриб биткazилиш арафасида. Заводнинг асосий корпусини қуриш, монтаж қилиш ишлари қизғин бормоқда. Худди шу ерда сульфат кислота цехи ҳам қад кўтаради. Шундай қилиб бу районда яқин келажакда мис саноати комплекси бунёдга келади.

Республика рангли металлургия саноатининг маркази — Олмалиқда сайловдан сайловгача ўтган вақт ичидаги ўзгаришларни бирма-бир санаб, саноғига етиб бўлмайди. Фақат бир нарса аёнки, Олмалиқ яқин йиллар ичида янада кўркам, навқирон ва киши ҳавас қиладиган ҳазиналар шаҳри бўлиб қолажак.

Т. МИРҲОДИЕВ.

ТУРСУНОЙНИНГ ЯНГИ БРИГАДАСИДА

Колхоз партия ташкилотининг секретари Мамат Ҳолматов активларнинг бугунги йиғилишига якун ясади.

— Энди бу йил, — деди у, — планни бажармасак уят бўлади. Ҳазил эмас, ҳар гектар ердан сал кам 28 центнердан ҳосил топширишга аҳд қилганмиз. Техникамиз етарли, ишчи кадрларимиз бор. Энди ҳамма гап ўзимизда қолди. Ҳар биримиз бир ёқадан бош чиқариб, бир-биримизга кўмаклашиб, ташаббус кўрсатиб ишласак шундагина кўзлаган марраға етамиз.

Колхоз партия ташкилоти секретарининг бу гаплари Турсуной Охуновани анча ўйлантириб қўйди. «Дарвоқе, жуда тўғри гаплар, хаёлидан ўтказди у. Эндиликда, бундан буён ҳар ким ўзим бўлай, бошқалар билан ишим йўқ қабилида ишласа, албатта, бу йил ҳам колхозимиз юкини эплолмайди. Тўғри, бизнинг бригада ҳар йили планини бажариб келаяпти. Лекин битта-иккита бригада ишни дўндиргани билан бошқа бригадалар ярим йўлда қолиб кетаверса, албатта татимайди-да! Кам ҳосилли бригадалардан бирига ўтиб ишласам қандай бўларкин?!» Турсуной ўз ўйини парторгга билдирди.

— Жуда кўнгилдагидек иш бўларди-да, — деди Мамат ака, — қайси бригадани мўлжал қилдингиз?

— Карл Маркс участкасидаги Одил Эрматов бригадасини, — жавоб берди Турсуной.

— Яхши ўйлабсиз, — деди парторг, — бир вақтлари бу бригада ҳам илғор эди. Ҳар гектар ердан, эсимда бор, 25-27 центнердан ҳосил олинарди. Лекин кейинги пайтда жуда орқага қараб кетди. Ўтган йили ҳар гектаридан олинган ҳосил аранг 17 центнерга етган эди, хабарингиз бор. Кейинги 3 йил ичида бу бригада колхозга 45 минг 270 сўм зарар келтирибди. Техника етарли, ўғит сероб бўлган бир пайтда ахир бу нима деган гап...

Турсуной ўз бригада аъзоларини жон-дилидан севар, улар ҳам Турсунойга жуда меҳр қўйиб қолишган эди. Шунинг учун ҳам бу хабар кўпларга ёқинқирамади.

— Майли, — деди шунда тракторчи Сервер Бекиров, — жуда хайрли ишга бел боғлабсиз. Мен ҳам, йўқ демасангиз сиз билан бирга ўша бригадага ишга ўтаман. Сервердан кейин икки сувчи ҳам янги бригадага ўтиб ҳамкорликда ишлаш истагини билдирди.

— Лекин шуни ҳам билиб қўйингларки, — деди Турсуной, — биз ўтиб ишлайдиган бригаданинг ер шароити анча оғир бўлади, кўп қийналишга тўғри келади. Сўнгра, биринчи йили эмасми, оладиган даромадларингиз ҳам ўтган йилдагидек мўмай бўлмаслиги мумкин. Ана шунга нима дейсизлар?

— Ҳаммасини тушунамиз, дейишди улар, — ҳар қандай қийинчилик бўлса енгишга қодирмиз.

Эртасига Турсуной янги бригада ерларига борди. У бригаданинг ерлари колхоз марказидан анча узоқда эди. Колхозчилар ўзларининг янги бригадирларини хурсандчилик билан кутиб олдилар. Турсуной улар билан эринмасдан бирма-бир суҳбатлашди. Бригадада ҳосилдорликнинг пасайиб кетиш сабабларини аниқлашга ҳаракат қилди.

Еримиз анча заҳкаш, асли тўқайзор бўлган, — деб айтишди бригада аъзолари. — Ҳар йили ҳам квадрат қилиб экилади-ю, лекин агротехника тадбирларини амалга оширишга келганда кўп камчиликларга йўл қўйилади. Ер кўринишдан текис бўлгани билан, сувга нотекис. Культивация суғориш билан боғлаб ўтказилмади, натижада кўп майдонни ўт босиб кетди. Атиги ҳар гектар ерга 2 тоннадан маҳаллий ўғит ишлатилди. Шулар туфайли план бажарилмай қолди.

Турсуной улар билан бамаслаҳат биринчи навбатда қилинадиган ишларнинг режасини белгилаб чиқди ва ишни катта ариқни тозалашдан бошлади. Бу иш бажариб бўлингач, барча куч маҳаллий ўғит тўплашга жалб қилинди. Ҳозир янги бригадада бўлсангиз, колхозчиларнинг қизғин меҳнатини кўриб қувонасиз. Улар шу йилнинг ўзидаёқ ҳар гектар ердан 30 центнердан ҳосил етиштиришга бел боғлашган. Юнус Ҳайдаров, Темирали Умурзоқов каби қариялар, Тозабек Абулғозиев, Ҳолдор Йўлчиев, Аҳмадали Жўраев каби ғайратли колхозчилар кун сайин унумли меҳнат қилиб, бригаданинг экишга пухта тайёргарлик кўришига муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

— Экиш бошланганга қадар, — дейди Турсуной Охунова, — даладаги ғумай илдизларини суғуриб олиб четга чиқариб куйдириб ташлаймиз. Ҳар гектар ерга кам деганда 8 тоннадан маҳаллий ўғит жамғарамиз. Барча майдонга 60х50 схемасида квадрат-уялаб чигит экилади. Асосий ишларни техника ёрдамида бажарамиз. Бир гектар ерда кам деганда 90 минг туп кўчат етиштириб, уни то йиғим-терим бошлангунча сақлаб қоламиз. Бу йил бригаданинг аввалги қарзларини узамиз, бир центнер пахтанинг таннархини 8 сўмдан оширмасликка ҳаракат қиламиз, ғўзани икки томонлама парвариш қилиш, каттагина майдондаги пахта ҳосилини машинада териб, пунктларга қоп-қанорсиз элтиб берамиз.

Янгийўл бошқармасидаги Киров номли колхоз пахтакорлари бу йил ҳосилдорликни салкам 28 центнерданга етказишга аҳд қилдилар. Планни бажармаган биронта бригада ва звено ҳам қолмайди!

Қолоқ бригадаларни илғорлар даражасига кўтариш юзасидан бошланган ташаббусга Турсуной Охунова етакчилик қилмоқда. У бошлиқ янги бригада аъзолари сайловлар кунини экишга пухта тайёргарлик кўриш билан кутиб олдилар.

Н. РИХСИЕВ.
З. ҚУРТНЕЗИРОВ.

Янгийўл районидаги машъал «Ленинизм» колхозининг ўртоқ Акром Икромов бошлиқ бригадаси деҳқонлари бугунги сайлов тантаналари арафасида пайкалларга нўхат экишни қизғин бошлаб юбордилар. Она ер бағрига мўл ҳосил уруғини қадаётган деҳқонлар бу йил ҳам баракали хирмон кўтарадилар. Суратда: бригадир ўртоқ А. Икромов экиладиган нўхатнинг сифатини текшириб кўрмоқда.

Р. Шамсиддинов фотоси. (УзТАГ фотохроникаси).

САЙЛОВДАН САЙЛОВГАЧА

ИШГА ТУШДИ

Ҳозирги вақтда областимиз қиёфасини қурилишларсиз тасаввур қилиб бўлмайди. Барча шаҳар ва районларда янги-янги бинолар қад кўтараяпти. Саноат корхоналари, электр станциялари ва бошқа объектлар барпо этилаяпти. Республика Олий Советига бундан олдин бўлиб ўтган сайловлардан бери областимизда ўнлаб катта-кичик корхоналар ишга туширилди. Олтинтопган кон-металлургия комбинати мис-саралаш фабрикасининг биринчи навбати, Ўрта Осиёда энг йирик Оҳангарон цемент заводининг йилига 900 минг тонна цемент ишлаб чиқарадиган иккита технологик линияси, Оҳангарон ГРЭСининг бир қанча турбиналари, Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводида пўлатни узлуксиз қуйиш установкаси ва бошқалар фойдаланишга топширилди.

185 миллион кубометр сув сиғадиган Тошкент денгизи вужудга келтирилди. Республикамиз пойтахтидаги ва социалистик Чирчиқдаги уйсозлик корхоналари маҳсулот берабошлади.

Янги уй-жойлар

Етти йилликнинг ўтган тўрт йили ичида областимизда жуда кенг миқёсда уй-жойлар қурилди. Халқимизнинг турар жойга нисбатан бўлган эҳтиёжини тезроқ тўла қондириш юзасидан олиб борилаётган курашда ажойиб ютуқларга эришилди. Шу йиллар мобайнида областимизда фақатгина давлат маблағлари ҳисобига 1 миллион квадрат метрга яқин уй-жой майдони фойдаланишга топширилди. Уларга ўнларча минг меҳнаткашлар ўз оилалари билан кўчиб кириб, ҳовли тўйи ўтказдилар. Бундан ташқари, ишчилар, деҳқонлар ва интеллигентларимиз ўзларининг жамғарган маблағлари ва давлат томонидан берилган ёрдам эвазига минглаб уйлар қуриб олишди.

Маданий-маиший муассасалар қурилиши ҳам кенг кўламда олиб борилди. Шу давр ичида жуда кўп миқдорда мактаблар, шифохоналар, клублар, болалар боғча ва яслилари қад кўтарди.

АҲОЛИ УЧУН

Меҳнаткашларнинг тобора ўсиб бораётган эҳтиёжларини ҳисобга олиб, енгил саноат тармоқларини ривожлантириш, бундай маҳсулотлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш бўйича катта ишлар қилинди.

Тўрт йил мобайнида фақатгина ип-газламалардан 650 миллион квадрат метрдан кўпроқ тўқилди. Шунингдек, жуда кўп миқдорда эркаклар, аёллар ва болалар учун кийим-кечаклар тикилди. 35 миллион жуфтдан кўпроқ чарм пойафзал ишлаб чиқарилди.

АСР ТЕНГДОШЛАРИ ОВОЗ БЕРАДИ

Ҳарим ҳам қариганда иззат-ҳурматда, роҳат-фароғатда бўлсин, дейишади кексаларимиз. Бундай нуроний кишилар бор ерда файз ҳам бор, эътибор ҳам. Бизда уларга ҳурмат катта, уйимизнинг тўри доимо шу отахон-онахонларники.

Ана шундай табарруклардан Мираҳмад ота Камолов мана ҳозир 95 ёшга қадам қўяпти. Октябрь район Жарариқ маҳалласида бўладиган ҳар бир тўй-ҳашам, маслаҳатли иш шу кексанинг иштирокисиз бўлмайди. Ота совет ҳокимияти туғилган биринчи кундан бошлабоқ давлат корхоналарида қилган меҳнати билан, тўккан манглай тери билан эл ҳурматини қозонди, уйли-жойли, ували-жували бўлди.

— Фарзандларим шердек-шердек бўлганда икки ўғлимни юрт ҳимоясига жўнатдим,— дейди ота кўзида милтираган ёшларини артиб. — Номинг ўчгур фашизм ўқи уларни ер қаърига тортди. Шундан бери уруш деган сўзни эшитсам аъзойи баданимга санчиқ туради.

— Ҳа, уруш бизни севимли ўғилларимиздан ажратди. Лекин икки қизимиз, ўндан ортиқ невара ва тўрт эварамиз билан овуниб юрамиз,— дейди суҳбатга қўшиларкан 91 ёшли Руҳсориниса она. — Улар тез-тез келиб туришади. Набирамиз Уктамхонни ўзимизга қиз ҳам қилиб олганмиз. Камчилигимиз йўқ: ҳукумат отасига пенсия бериб туради. Еганимиз олдимизда, емаганимиз кетимизда...

Беш фарзандни вояга етказган икки кам юз ёшли меҳрибон она Ҳанифа Абдувалиева ҳам 18 набира ва 8 эваранинг табаррук бувиси. У Куйбишев район Байкал кўчасида истиқомат қилади. Унинг қўшниси — эгачиси Руқия она Абдурасулева эса 95 баҳорни кўрди. Қарилик йиллари нақадар-гаштли ўтяпти, бу аср тенгдошларининг.

Улар бугун, сайлов участкаси томон йўл оладилар. Тинчлик ва коммунизм тантанаси учун, бола-чақаларининг бахт-саодати учун сайлов қутиси олдига келадилар. Бу қарияларнинг табаррук овозларига барча ёш сайловчилар ҳам баравар жўр бўладилар.

С. БЕКТЕМИРОВА,
Ж. НОСИРОВ.

ИНСОН МАҒРУР

Инсон! Бу — нақадар азиз, самимий ва муқаддас ном.

Тирикликни тебратувчи ҳам, ҳаётга файз киритувчи ҳам, гўзаллик яратувчи ҳам, тилсимларни очиб, жонсиз оламга жон ато қилувчи ҳам шу инсон!

У интиҳоси ва ниҳояси бўлмаган, кенг ва бепоён, минг йиллар тарихига гувоҳ бўлган кекса, аммо абадий навқирон дунёдаги барча мавжудотларнинг энг асосийси, энг азизи, энг қимматлиси ва энг шарафлиси! Табиатнинг мўъжизакор қўли яратган хилма-хил ҳодисалар: кўкка мағрур бош кўтарган азамат тоғлар, кеча-кундуз ором билмай пишқириб оқувчи сермавж дарёлар, ҳеч қандай тўсиқларни писанд қилмай, бир зумда шимолдан-жанубга, ғарбдан-шарққа югурувчи шамол ва бўронлар, қишнинг изиллатувчи совуғи-ю, ёзнинг нафас қайтарувчи иссиғи, қисқаси—кўзга кўринар ва кўринмас ҳар қандай сеҳрли кучлар инсоннинг ақл-идроки, таланти, иродаси, ғайрат ва жасорати олдида азалданоқ таслим бўлганлар.

Инсон дастлаб ўзининг чуқур фантазияси ёрдамида энг қудратли, ҳамма нарса қўлидан келадиган «худолар» образини яратди. Кейин табиат билан юзма-юз тўқнашувлар жараёнида, ҳаётий тажрибаси ошуви натижасида «худолар» билан баҳслаша бошлади. Оқибатда, ер юзида фақат унинг ўзигина ҳамма нарсадан қудратлироқ, баҳодирроқ, донороқ эканига тўла ишонч ҳосил қилди.

Афсуски, дунёдаги барча моддий ва маънавий бойликлар ижодкори бўлган ана шу оддий ва улуғ инсон узоқ асрлар давомида хўрланиб, камситилиб келди. Кишилик жамияти ҳукмрон ва маҳкум синфларга бўлинган даврдан бошлаб инсон жаҳаннам азобида золимлар учун меҳнат қилди. Аммо мукофот ўрнида ҳаётнинг ҳамма ноз-неъматларидан маҳрум этилди. Ҳурмат ўрнига инсонлик шарафи ерга урилиб, заковати оёқ ости қилинди.

Инсон ва унинг тақдири ҳақидаги масала прогрессив жаҳон адабиётининг, айниқса рус ва шарқ классик адабиётларининг муҳим, доимо кун тартибида турган масалаларидан бўлди. Ўтмишнинг кўпгина ҳақиқатгўй ёзувчилари ўз ўлмас асарларида инсонга чуқур ҳурмат билан ёндошиб, унинг ноҳақликка, адолатсизликка қарши мардона курашини, одамийликдан иборат олижаноб хусусиятларини, теран ҳис-туйғуларини зўр маҳорат билан тасвирладилар.

Шарқ классик поэзиясининг буюк санъаткорлари, феодал истибдодининг зулмати ичида нур сочган Фирдавсий ва Жомий, Лутфий ва Навоий, Низомий ва Фузулий, Махтумқули ва Абай каби нуроний сиймолар ижодида меҳнаткаш инсон катта ўрин эгаллади. Улар ўша жабру жафоларга, ҳасрат-надоматларга тўла замонда одамларнинг машаққатли турмушини кўрсатиш билан бирга, истиқболга зўр ишонч билдириб, яхши кунлар тўғрисидаги орзулар рўёбга чиқажагини куйладилар.

Рус адабиётининг гениал намояндалари Пушкин ва Некрасов, Толстой ва Чеховнинг нодир асарларида, шунингдек рус революцион-демократлари Белинский, Чернишевский, Добролюбовнинг жанговар танқидий мақолаларида зулматни ёритиб юборадиган нур инсон онгида камол топаётганидан, у яқин келажакда чарақлаб кетишидан аниқ дарак берилди. Некрасов: «Инсон иродаси ва меҳнати ажойиб мўъжизалар яратади»,— деб ёзди.

Улуғ пролетар ёзувчиси Максим Горький ўз ижодини инсон ва унинг эркини мадҳ этишдан бошлагани кимга маълум эмас. Горькийнинг кишиларга шафқат, халққа муҳаббат руҳи билан суғорилган, зулм занжирларини парчалаб, эрк учун дадил курашга даъват қилган ажойиб асарлари Октябргача бўлган даврда гоҳ ёруғликка интилувчиларга йўл бошлаган Данко бўлиб, гоҳ революция жарчиси Лочин қуши бўлиб, янги ҳаёт ва бахт-саодат яқинлигидан дарак берди. Катта жасорат белгиси бўлган бу муқаддас орзулар фақат Улуғ Октябрь социалистик революцияси туфайли реал воқеликка айланди.

Агар ўтмиш ижтимоий фармациялар гўё мўйсафид тарихнинг фарзандлари эди, деб фараз қилсак, улар жабри ва адолатсизлиги билан инсонга кўп озор берди. Бундан қаттиқ ранжиган тарих одил ва оқил фарзанд кутарди. Ўт ва бўронлар ичида бу фарзанд дунёга келганда, унинг бешиги тепасида буюк мураббий — Ленин турди. Ленин Социализм деб номланган фарзанднинг ҳаёт ва фаолият режаларини чизиб берар экан, гўё: сен ўз салафларингга ўхшама! Улар одамларнинг қадру қимматини топтади, хўрлади. Сен бошга кўтариб, ҳурмат қилишни ўрган. Улар одамларнинг бахтини, ҳурлигини ўғирлаган эди. Сен ўша ўғирланган эрк ва саодатни қайтариб бер. Ўтмишда кишиларнинг таланти, ташаббуси бўғилиб, тараққиёт эшиклари маҳкамланган эди. Энди уларнинг орзулари ушалиб, истеъдодлари гуллаб-яшнасин,— деди.

Дунёнинг олтидан бир қисмида биринчи марта барпо этилган социалистик жамият шахс эркинлиги, бахт ва порлоқ истиқбол учун барча имкониятларни яратиб берди. Илгари камситиб келинган, ҳатто мустақил миллат шаклида уюша олмаган неча ўнлаб халқлар, элатларни катта миллатлар билан баравар, тенг ҳуқуқ асосида яшайдиган улкан ҳаёт қўйнига олиб кирди. Ҳозирда Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг кўпмиллатли дўстона оиласи бағрида фаровон ҳаёт кечираётган ўзбеклар билан тожиклар, туркманлар билан қозоқлар, озарбайжонликлар билан арманлар ва бошқа халқлар шу жумладандир.

Социалистик жамият қўлга киритган энг йирик ғалабалардан бири олижаноб, меҳнатсевар, ташаббускор, ўз тақдирини ўз қўли билан яратувчи янги совет кишисининг майдонга келиши бўлди. Интернационал қалб эгаси бўлган, юксак маданиятли совет кишиси — энг яхши инсоний сифатларнинг мужассамидир.

КОММУНИСТЛАР БИЛАН ПАРТИЯСИЗЛАР БЛОКИ ДЕПУТАТЛИККА НОМЗОД ҚИЛИБ КЎРСАТГАН КИШИЛАР — КОРХОНАЛАРИМИЗ, ҚУРИЛИШЛАРИМИЗ ВА СОВХОЗЛАРИМИЗДАГИ ИШЧИЛАР, КОЛХОЗЧИЛАР, ФАН, ТЕХНИКА ВА МАДАНИЯТ АРБОБЛАРИ, ШОНЛИ ҚУРОЛЛИ КУЧЛАР НАМОЯНДАЛАРИ, ПАРТИЯ ВА КАСАБА СОЮЗ ХОДИМЛАРИ БИТТА ХЎЖАЙИННИНГ, ЯЪНИ ХАЛҚНИНГ ВАКИЛЛАРИДИР.

Н. С. ХРУШЧЕВ.

САЙЛАЙМАН САЙЛАНАМАН!

Менга тенг ҳуқуқ берган давримдан айланаман,
Кумуш саҳардан туриб мен йўлга шайланаман.
Чаманларга ўралсин, яшнасин деб диёрим,
Бугун элим қатори сайлайман, сайланаман.
Менинг элим дунёда улуғ эллар улуғи,
Менинг йўлим дунёда ёруғ йўллар ёруғи.
Пахтакорман, даламга сепган инжу чигитим
Тинч-у ширин турмушнинг завол билмас уруғи.
Марсга қадар интилган қудратли парвозим бор,
Қаҳрамон-у камсухан минглаб сарвинозим бор.
Ватан, халқига ёққан, юртга жонини қоққан
Фарзандларни сайлайман-тенг ҳуқуқ овозим бор.
Қутлуғ сайлов байрами келди гул баҳор билан,
Кўчаларга оқар эл қўлда созу тор билан.
Нуроний боболар шод, ёшлар кўнгли боғ-боғ,
Бари овоз беради дилда ифтихор билан.
Менга тенг ҳуқуқ берган давримдан айланаман,
Кумуш саҳардан туриб мен йўлга шайланаман.
Чаманларга ўралсин, яшнасин деб диёрим
Бугун элим қатори сайлайман, сайланаман.

Юсуф ШОМАНСУР.

ШАҲАРГА АЙЛАНАЁТГАН ҚИШЛОҚ

...«Колхоз қишлоқлари аста-секин обод уй-жойлари, коммунал хизматлари, маиший корхоналари, маданий ва медицина муассасалари бўлган шаҳар типидаги йирик аҳоли пунктларига айланади... Шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги социал-иқтисодий ва маданий-маиший тафовутларнинг тугатилиши коммунизм қурилишининг энг буюк натижаларидан бири бўлади» дейилган коммунистик жамият қуриш қомуси бўлган КПСС программасида.

Ҳа, ҳақиқатан ҳам шундай бўлиши муқаррар. Буни бизнинг қишлоқ мисолида ҳам кўриш мумкин.

Ўтган сайловлар даврида қишлоғимизда маданий-маиший хизмат кўрсатиш корхоналари, медицина пунктлари жуда кам эди. Икки йил мобайнида қишлоқда қурилиш ишлари кенг миқёсда олиб борилди. Натижада Бурчмулла қишлоғи марказида, тоғ бағрида 520 болага мўлжалланган икки қаватли ўрта мактаб биноси қуриб битказилди. Сижжак қишлоғидаги 24-ўрта мактабга эса қўшимча 4 хонали бино қуриб берилди. Чимён қишлоғида ўтган йили саккиз хонали мактаб биноси қуриб, ишга туширилди. Ҳозир ана шу мактабларда 13-«Бўстонлиқ» совхози ишчи ва хизматчиларининг ўғил-қизлари тарбия олаяптилар. Қишлоқда 3 та ўрта, 3 та саккиз йиллик ва 2 та бошланғич мактаб ишлаб турибди.

Қишлоғимиз республикамиз меҳнаткашлари дам оладиган энг хушманзарали жойлардан биридир. Бу ерда 2 дам олиш уйи, 2 санаторий ва бир неча соғломлаштириш, туристлик лагерлар жойлашган. Уларда ҳар йили неча ўн минглаб ишчи ва хизматчилар маданий ҳордиқ чиқарадилар. Биргина 1962 йилда дам олиш уйлари, санаторий ва лагерларда 20 мингдан ортиқ киши роҳат қилди.

Илгарилар йўлларнинг ёмонлигидан дам олгани келган кишилар қийналар эдилар. Энди ҳамма йўллар асфальтланган. Бундан ташқари 13 километрлик Бурчмулла-Боғистон йўли қайта қурилди. Транспорт қатнови анча яхшиланди.

Аҳолига маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш бўйича ўтган сайловдан бу сайловга қадар катта ишлар қилинди. Жумладан, Сижжак қишлоғида 20 ўринли ҳаммом, қариялар чойхонаси, озиқ-овқат ва саноат моллари магазини, Бурчмуллада 75 ўринли болалар боқчаси қурилиб ишга туширилди. Ваҳоланки ўтган сайловда атиги 24 бола тарбияланадиган бир боқча бор эди, холос.

Ишчиларнинг даромадлари ошган сайин уларнинг янги-янги уйлар қуриб олгилари келади, яхши ҳаёт кечиришни истайдилар, орзу-ҳаваслари ортади. Қишлоғимизда ўтган икки йил давомида 186 хонадон ўз маблағи ҳисобига шинам уй-жойлар қуриб олди. 2 гектар ерда Бурчмулла ўрмон хўжалиги ишчи ва хизматчиларининг посёлкаси бунёдга келди. Қишлоқ аҳолисининг сони йил сайин ошиб бораяпти. Масалан, ўтган сайловда 50 та сайлов округи бўлган бўлса, бу сайловда округлар сони 75 тага етди. Ҳозирги пайтда 4 клуб, 4 кутубхона, I ёзлик кинотеатр совхоз ишчиларининг хизматида.

Қишлоқнинг янада кўркам бўлиши учун жонбозлик кўрсатаётган кишиларимизни алоҳида кўрсатиб ўтмоқчиман. Қишлоқ Советининг В. П. Попов бошлиқ ободончилик, М. Сайдаҳмедов бошлиқ маориф доимий комиссияларининг аъзолари, депутатларимиздан М. Раҳимов, Р. Абдураимова, О. Бойсаитова, Б. Салойдинова, С. Сидиқов ва А. Нурматова ўртоқлар сайловчилар берган наказларни тўла-тўкис бажаришга муваффақ бўлдилар. Бундан ташқари 1000 гектар ерни суғориш қувватига эга бўлган «Ҳадалоқ» каналини қуриш ва Кўлисиё сойида сунъий кўл барпо этишда ҳам зўр ташаббус кўрсатдилар.

Тоғ бағридаги Кўлисиё сунъий кўли қишлоқ меҳнаткашларининг бутун ёз бўйи мириқиб дам оладиган оромгоҳига айланди. Бу ерда Тошкент ва Чирчиқ шаҳарларининг меҳнаткашлари ҳам ҳузур қилиб дам оладилар.

Бизнинг қишлоқ яқинида улкан иншоот қурилмоқда. Бу — Чорвоқ ГЭСи. Гидроэлектростанция қурилиб битгач, бу ернинг об-ҳавоси мутлақо ўзгаради. Ажойиб оромгоҳ вужудга келади. Шу муносабат билан Янгиқўрғон, Чимён, Мингчуқур ва Обраҳмат каби қишлоқларда янги дам олиш уйлари, пионер ва соғломлаштириш лагерлари қурилади. Ана унда қишлоғимизнинг кўрки янада очилади.

Турган гап, келгуси сайловларгача қишлоғимизни шаҳарга айлантириш мақсадида катта ишлар қилинади. Бугун биз овоз бераётган номзодлар халқ хизматкорлари сифатида бу ишларда бизга катта ёрдам беришади деган умиддамиз.

Қ. КАБИРОВ

Юқори Чирчиқ район Бўстонлиқ қишлоқ Советининг раиси.

БУЮК ЎЗГАРИШЛАР

Сайловларга тайёргарлик кунларидан бирида қишлоғимиз кексалари билан алламаҳалгача гаплашдим. Уша суҳбат ҳамон эсимда.

Даврада мен кексаларга капитал ҳукмронлик қилаётган мамлакатларда меҳнаткашлар аянчли ҳаёт кечираётганликлари, уларнинг машаққатли турмуши тўғрисида сўзлаб берган эдим, 66 ёшли Тожибой ота Ҳожибоев бундай деди:

— Э, болам, инқилобдан аввал қишлоғимиздаги камбағалларнинг куни бойларга ёлланиш билан ўтган. Ана шундан бўлса керак, қишлоқнинг номи ҳам Ёллама деб аталадиган бўлган. Узим бировларнинг эшигида ўнбеш йил ишладим. Лекин уйдагиларни аранг боқардим. Қорнимиз нонга тўймас, устимиз дурустроқ кийим кўрмасди.

Ҳа, Тожибой ота ҳақ гапни айтди. Биз темайли ёшлар ҳам кўпгина китоблардан буларни ўқиганмиз. Деҳқоннинг меҳнати нақадар сермашаққатлилигини тасаввур этамиз. Мана шу бизнинг қишлоқда революцияга қадар 50 чоқли омоч, 10—15 қўқон арава-ю, беш-олти обжувоз бўлар экан. Эндиликда эса деҳқоннинг бел қуввати, мададкори техника бўлиб қолди. Колхоз тузилган дастлабки йилларда хўжалигимиз ничкина бўлиб, техникадан анча қийналган. Ҳозир эса пахтачиликда ҳам, чорвачиликда ҳам, қўйинг-чи, қишлоқ хўжалигининг ҳамма соҳасида механизмлардан кенг фойдаланилмоқда.

Узбекистон ССР Олий Советига бундан олдин ўтказилган сайловлардан буён колхозимиз жуда катта қадамлар билан олға бормоқда. 1959 йилда 1609 гектар пахта майдонининг ҳар бир гектаридан 26,7 центнердан ҳосил кўтарган эдик. Колхозчиларнинг ҳар меҳнат кунига ўрта ҳисобда 2,4 сўмдан пул тақсимланган. Умумий даромад эса бир ярим миллион сўмдан ортиқроқ эди.

Колхозимизда кейинги йилларда экин майдонини кенгайтиришга жиддий эътибор бериладиган бўлиб қолди. Биз она-Ватанга доимо кўпроқ пахта етказиб бериш, коммунизмнинг моддий-техника базасини тезроқ вужудга келтиришга муносиб ҳисса қўшиш учун курашяпмиз. 1961 — 1962 йиллар мобайнида экин майдонимизни 150 гектарга кенгайтирдик. Бундан ташқари ички резервлардан усталик билан фойдаланиб, ҳосилдорликни ошириш йўлларини ҳам қидирдик.

Бултур 1721 гектар ерга чигит ташладик. 1500 гектаридаги ғўзамиз икки томонлама парваришланди. Барча агротехника тадбирларини юқори сифат билан ўтказишга эришганлигимиз туфайли ҳар гектар ердан олинадиган ҳосил 27,5 центнерни ташкил этди. Колхозимиз бир йилда бир миллион 758 минг 643 сўм даромад қилди Шундан 1 миллион 490 минг 194 сўми пахтачиликнинг ўзидан олинди. Колхозчиларнинг ҳар бир иш кунига 2,7 сўмдан пул берилди. Айрим бригадаларда эса бу рақам 3,5—4 сўмга тўғри келди.

Хўжалигимизда чорвачилик, боғдорчилик ва қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳалари ҳам ривожланиб бормоқда. Илгари колхозда чўчқачиликка мутлақо назар-эътибор қилинмасди. 1957 йилда чўчқачилик фермаси ташкил этилди. Ҳозир чўчқачилик чорвамизнинг энг сердаромад тармоғига айланди.

Эҳа, қўлга киритилаётган ютуқлар, деҳқонларимиз меҳнатининг енгиллашаётганлиги, ҳаётимизнинг мазмундорлиги тўғрисида ҳар қанча гапирсанг ҳам оз. Революцияга қадар омоч «энг улуғ» ҳайдов воситаси ҳисобланган қишлоғимизда ҳозир юзга яқин ҳар хил маркадаги тракторлар, 27 автомашина бор. Бултур далаларимизда 22 терим машинасида 1300 тонна «оқ олтин» териб олинди.

Колхозчиларимизнинг маданий турмуши ҳам тобора яхшиланмоқда. 1953 йилда мен қишлоқ хўжалик институтини битириб келганимда қишлоқда атиги уч олий маълумотли киши бор эди. Эндиликда уларнинг сони юздан ортди. Агроном Салоҳиддин Исроилов яқинда қолоқ ҳисобланиб келган Навоий номли колхозга раис қилиб сайланди. Абдували Қурбонов эса бошқармада ташкилотчи инспектор бўлиб ишлаяпти. 50 га яқин махсус ўрта маълумотли кадрларимиз бригада бошлиғи, зооветеренария ходими бўлиб хизмат қилмоқдалар.

Қурилишларни айтмайсизми. Ҳар йили ўрта ҳисобда 15—20 хўжалик ҳовли тўйи қилади. Қишлоғимиз ҳуснига-ҳусн қўшиб турган жамоат бинолари қад кўтаряпти. Ўтган сайловдан буён қишлоғимизда икки магазин, чойхона, юз ўқувчига мўлжалланган мактаб биноси қурилди. «Политотдел», «Эркин», «Энгбек» участкаларини бирлаштирувчи 16 километр узунликдаги йўл қурилиб битказилди. Ана шу юқоридаги ишларни амалга оширишда депутатларимизнинг хизматлари бениҳоя каттадир.

Бундай фаровон турмушга хўжалигимизнинг бақувватлашаётганлиги туфайли эришаётганимиз табиий албатта. Жонажон Коммунистик партиямиз қишлоқ меҳнаткашларининг ҳаётини янада яхшилаш йўлида тинмай ғамхўрлик қилаётирлар. Маълумки, биз қанчалик мўл-кўл қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштирсак, турмушимиз шунча яхшиланади. КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати мана шуни ҳисобга олиб, қатор тадбирларни амалга ошираётирлар. Ўтган йилнинг март ойида КПСС Марказий Комитетининг Пленумида қишлоқ хўжалигига раҳбарликни янада яхшилаш масаласи атрофлича муҳокама қилинди. Ташкил этилган территориал ишлаб чиқариш бошқармалари колхоз ва совхозларга амалий ёрдам кўрсатмоқдалар. Ноябрь Пленуми қарори билан эса район партия комитетлари ўрнига бошқарма партия комитетлари тузилиб, раҳбарликнинг ишлаб чиқаришга янада яқинлашиши таъминланди.

Биз бугун партиямизнинг ана шу ғамхўрликларига жавобан янада яхшироқ ишлаш, мўл-кўл қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш учун ўзимизнинг муносиб номзодларимизга овоз берамиз.

Маҳмуд ПУЛАТОВ,

Янгийўл ишлаб чиқариш бошқармасидаги Охунбобоев номли колхоз раиси.

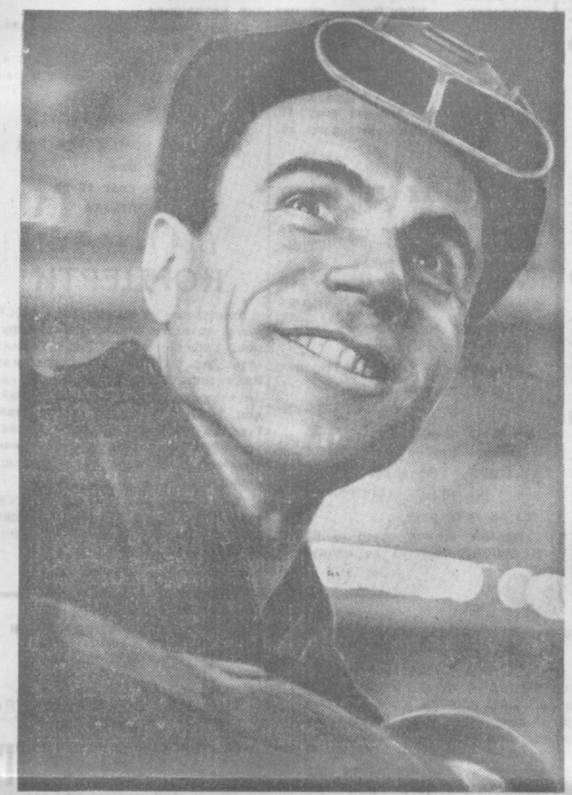

Оташ ҳароратли бу ишчи ўн йилдан бери пўлат эритади. У Тошкентдаги экскаватор заводи қуюв цехининг энг илғор бригадири. Н. Кривенко бошчилик қилаётган қуювчилар бригадаси сайловларни меҳнатда янги-янги зафарлар билан кутиб олишди. Бригада аъзолари ойлик топшириқларни мунтазам равишда ошириб бажаришмоқда. Суратда: ўртоқ Н. Кривенко.

А. Абалян фотоси.

САЙЛОВЧИЛАР ХИЗМАТИДА

Бугун пойтахтимизнинг ҳамма сайлов участкалари эрта тонгдан бошлаб сайловчилар шодиёнаси билан гавжум бўлади. Пойтахтимизнинг турли ижодий коллективлари ва халқ санъати усталари сайловчилар хизматида бўлишади. Тўқимачилар, темирйўлчилар маданият саройлари, шаҳар маданият уйи бадиий ҳаваскорлик тўгараклари аъзолари концерт кўрсатишади. Бундан ташқари шаҳар майдон ва скверларида, сайлов участкаларида 44 та кино установка ишлайди. Ленин номли майдонда оммавий халқ сайили ўтказилади.

Юздан ортиқ бадиий бригада сайлов участкаларида катта программада концерт кўрсатади.

Шунингдек шаҳар савдо бошқармаси шу куни сайловчиларга маданий ва маиший хизмат кўрсатиш мақсадида 400 дан ортиқ кўчма лотоклар ташкил қилди. Ҳамма сайлов участкаларида буфетлар ишлаб туради.

Фрунзе, Куйбишев, Октябрь ва Чиланзор районларининг ошхоналар тресги ходимлари ҳам бу улуғ айём куни ўзларининг хилма-хил лаззатли таомларини тайёрлашади. Шу куни 3 мингдан ортиқ пазанда сайловчилар хизматида бўлади.

М. ЗАРИПОВ.

ОФАРИН

Бугун халқ ҳурматини қозонган ажойиб фарзандларимизга овоз бераяпмиз. Ана шундай улуғ айём кунда меҳнатда эришаётган муваффақиятлар ҳақида гапиргинг келади. Шуни айтиш кераки, овоз бераётган номзодларимиз биз билан бирга елкама-елка туриб баракали меҳнат қилаётган деҳқонлардир. Депутатларимизнинг ҳам, келажакка кўз тикиб агрегат бошқараётган механизаторнинг ҳам, яхши ният билан тупроққа уруғ қадаётган деҳқоннинг ҳам қўйингчи, ўзининг ҳалол меҳнати билан бойлик яратаётган ижодкор халқимизнинг мақсади бир. У ҳам бўлса коммунистик жамиятни тезроқ қуришдир.

Бизнинг бригадамиз ихтиёрига 103 гектар ер бириктиб қўйилган. Аҳил коллективимиз ана шу ерлардан олинадиган ҳосилдорликни йил сайин ошириб юбормоқдалар. Бундай муваффақиятларга биз техникага суянган ҳолда эришаяпмиз. Шу ўринда қишлоқ хўжалик машиналарининг қай даражада такомиллашганлигини айтмай иложимиз йўқ. Бундан бир неча йил аввал от сеялкаларида чигит экардик. Чигит ундириб олингандан сўнг ишлов бериш пайтида битта чопиқ тракторининг кетидан бир неча киши овора эди. Масалан, универсал буриладиган жойда тўрт-беш киши турарди. Улар культиваторларни то универсал бурилиб олгунча кўтариб юрардилар. Кўндалангига ишлов бериш қаёқда дейсиз. Дала ишларининг кўпчилиги қўлда бажариларди. Биринчи марта машинада пахта терганимиз ҳали-ҳали ёдимда. Унинг узун-узун шланглари бўларди. 15 киши ана шу шлангларни ушлаб олиб ҳар бир чаноққа тутарди. Шу йўл билан эрталабдан то кечгача 5-6 қанор пахта терилардн холос. Кўраяпсизми, ҳам одам овора, ҳам машина. Кузга бориб кўракларни қўлда чувирдик, куч етишмаслиги сабабли бир қанча ҳосил чириб йўқ бўлиб кетарди.

Эндичи, қисқа қилиб айтганда ҳозирги қишлоқ хўжалик техникамизнинг ютуғига офарин дейсан киши. Ер ҳайдашдан тортиб то ҳосилни йиғиб-териб олишгача бўлган ишлар шу ажойиб техника ёрдамида бажарилмоқда. Бизнинг бригадамизнинг ўзи иккита чопиқ трактори, иккита сеялка, икки комплект культиватор ҳамда «ХВС-1,2» маркали агрегатга эга. Ана шу техника бизнинг оғиримизни енгил қилаяпти. Айниқса пахта терадиган агрегат бизга жуда қўл келиб қолди. 1961 йили етиштирилган ҳосилнинг 37 тоннасини машина ёрдамида териб олган бўлсак 1962 йили 130 тонна ҳосилимизни ана шу «зангори кема»ларда йиғиб-териб олдик. Ҳосилни қоп-қанорсиз ташиш жуда катта иқтисодий фойда келтиряпти. Бригадамиз аъзолари етти йилликнинг бешинчи йилида техникага суянган ҳолда деҳқончилик рисоласига амал қилиб ҳар гектар ердан 30 центнердан «оқ олтин» кўтаришга аҳд қилганлар. Ҳа, биз бугун кечагидан эртага эса бугунгидан баракалироқ меҳнат қилаверамиз. Деҳқонлар учун коммунизм мактаби бўлган колхозни йил сайин гуллатиб яшнатаверамиз.

Бўрибой РИХСИЕВ

Ўрта Чирчиқ районидаги Энгельс номли колхоз трактор-далачилик бригадасининг бошлиғи.

ЮКСАЛИШДА

Тўрт йил мобайнида областимиз саноатининг турли тармоқлари тўхтовсиз ривожланиб борди. Айниқса, оғир саноат корхоналарида маҳсулот ишлаб чиқариш кескин ошди. Шу даврда гидро ва ёқилғи асосида ишлайдиган станцияларда 17 ярим миллиард киловатт-соатдан ортиқ электр қуввати ҳосил қилинди ҳамда областимиз экономикаси эҳтиёжлари учун етказиб берилди. Бундан ташқари, 15 миллион тоннага яқин кўмир қазиб чиқарилди. 2 миллион 300 минг тоннадан кўпроқ цемент тайёрланди ва республика қурилишларига жўнатилди.

Машинасозларимиз ишлаб чиқарган агрегат ва механизмларнинг сон-саноғи йўқ. Тўрт йилда 2800 тадан ортиқ кўприк крани, уч мингга яқин экскаватор, 32 мингдан ошиқроқ трактор, 14 мингга яқин пахта териш машиналари, 17863 та чигитни ачиқ миқдорда экадиган сеялка ишлаб чиқарилди.

ҚАДИМГИ САЙЛОВЛАР ТАРИХИДАН

Тутуриқсиз сайловлар

XIX асрнинг иккинчи ярмида Ўрта Осиё чор Россиясининг мустамлакасига айлантирилган эди. 1867 йилда забт этилган бу ерларда Туркистон генерал губернаторлиги тузилган. Туркистон ўлкасининг генерал губернатори ҳамда областларнинг ҳарбий губернаторлари подшо томонидан тайинланар ва бўшатилар эди. Ўлка, область ва уезд аппаратининг бошқа ҳамма юқори лавозим эгалари ҳам подшо ҳукумати томонидан тайинланиб қўйиларди.

Волость ва қишлоқ маъмурияти расман сайланган бўлиб, бу билан подшо ҳукумати мазкур жойларда «ўзини-ўзи идора этиш» усули гўё борлигини кўрсатмоқчи бўларди. Сайланган маъмуриятларнинг вазифалари солиқ ва йиғинларнинг ўз вақтида келишини, аҳоли томонидан мажбуриятларнинг бажарилишини кузатишдангина иборат бўлган.

Волость ҳокими икки поғонали тартибда сайланар эди. Уни сайлаш учун аввал қишлоқ аҳолиси йиғилар ва бу йиғинда 30 та хонадондан бир сайловчи сайланар эди. Сўнгра қишлоқ жамоаларидан сайланган вакиллар волость йиғинига тўпланишар ва у йиғинда волость ҳокимини сайлашар эди. Областнинг ҳарбий губернатори бу сайловларни тасдиқлаш ёки тасдиқламасликка ҳақли эди. Волость ҳокимлигига сайланган киши ҳукумат манфаатига тўғри келмайдиган иш тутса, областнинг ҳарбий губернатори янги сайловлар белгиларди. Кўпинча, халқ томонидан сайланган номзод ўрнига волость ҳокимлиги лавозимига губернатор ўзи истаган кишини тайинлаб келган. Сайланган қишлоқ оқсоқоллари ҳам уезд бошлиғи томонидан худди шу тартибда тасдиқланарди.

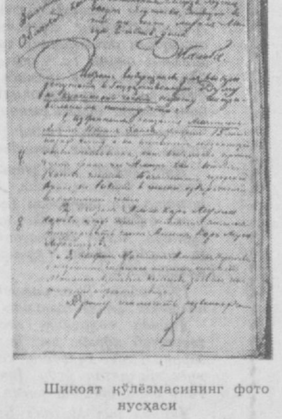

Шикоят қўлёзмасининг фото нусхаси

Подшо маъмурияти ўзига садоқат билан хизмат қилувчи маҳаллий бойларнинг сайланиши учун ҳамма вақт ҳаракат қилар эди. Сайланишнинг ўзи эса жуда сердаромад иш бўлиб чиқарди. Масалан, 1913 йилда Қўқон шаҳрида Марғилон даҳасига қози сайлаш ўтказилган. Қозиликка номзоди кўрсатилган киши ўз укасининг уйига барча элликбошиларни чақириб, уларнинг ҳаркайсисига 25 сўмдан пул беради, тўн кийгизади ҳамда уларга 2 минг сўмга вексель беради. Элликбошиларнинг обрўлиларига ҳатто 200 сўмдан чўзган. Шундан кейин бўлажак қози катта зиёфат берган. Зиёфатга Марғилон, Хўжанд даҳаларининг оқсоқоллари ва Қўқон шаҳрининг бош оқсоқолини чақирган Булардан мақсад уларни ўзига мойил қилиш эди.

Ёқмаган номзоднинг сайланишига йўл қўймаслик учун кўпинча қўрқитиш, подшо маъмурларига чақиш каби чоралар қўлланиларди. Қуйида бир бойнинг ўзига ёқмаган номзод ҳақида маъмурларга ёзган аризасини келтирамиз. (Фотога қаранг).

«Тошкент шаҳрининг Шайхантовур даҳаси бўйича сайлов комиссиясининг раиси ва сайловчи наслий фахрли граждан фалончидан ариза.

Шу йил 27 январда катта Шайхантовур мадрасасида сайловчи вакилларнинг Шайхантовур даҳаси бўйича сайловлари бўлиб ўтди. Сайлов комиссияси менинг раислигимда 33 аъзодан иборат эди...

Тўлдирилган бюллетенларда сайловчи вакилларнинг қуйидаги номлари: Орифхўжа, Саййидғани, Убайдулла Махсумов, Саидалихўжа, Жабборхўжа, Валихўжа ва Тожи Исамуҳамедовлар зикр этилган эди.

Область комиссиясининг эътиборини қуйидаги аҳволга жалб этаман: Воскресенский бозори ва Ярмарка савдогарларининг кўпчилиги Шайхантовур даҳаси бўйича сайловчилар сифатида чақириқ қоғози олдилар, ваҳоланки Воскресенский бозори савдогарларидан кўпчилиги шаҳарнинг бошқа даҳаларидаги уйларнинг эгасидир. Фикримни исботлаш учун қуйидаги олти шахсни кўрсатиб ўтаман: улар Бешёғоч даҳасида яшаса-да, Шайхантовур даҳасига сайловга келишди...

Сўнгра яна ўтказилган сайловларнинг нотўғрилигини исботловчи қуйидаги далилларни келтираман:

Убайдулламахсум Абдурасулхўжаев мулк цензига эга эмас. У ўқитувчи сифатида мадрасада яшаса-да, сайлов рўйхатида 31-31 номери билан унга мулк ёзилган. Унинг ўзи Абдурасулхўжаев Убайдуллмахсум 3070 номерли ценз бўйича ёзилган, ваҳоланки эслатиб ўтилган ценз номери шаҳар бошқармасининг китобчасига қараганда унга эмас, балки ворисига тегишлидир. Ворис бўлса сайловчилар рўйхатига киритилмаган ҳам. Бу ўринда унинг сайловчилар рўйхатида босилган номидаги кескин фарққа, айниқса «Хўжа» сўзига эътибор беришни сўрайман. «Хўжа» сўзи менинг фикримча, бошқа сўзларга қараганда анча кичик ҳарфлар билан ёзилган».

Шундан кейин аризада айрим кишилар цензига доир фактлар келтирилади.

Мана Сизга қадимги тутуриқсиз сайловларнинг бир кўриниши.

Э. АБДУЛЛАЕВ.

ЯНГРАЙДИ!

Атоқли адибимиз А. Қаҳҳор таъбири билан айтганда, бир вақтлар оламда ёлғиз ўзини, жуда нари борганда бола-чақасинигина ўйлайдиган, халқни кўргани, юртга қарагани бўйи етмайдиган одамлар бор эди. Совет воқелиги кишиларнинг бўйига бўй қўшиб, халқни кўрадиган, юртга қарайдиган қилди. Эндиликда совет кишисини қизиқтирадиган масалалар, воқеалар доираси шу қадар кенгки, у бугун дунё миқёсидаги янгиликлардан хабарсиз яшай олмаганидек, уларга ўз муносабатини билдирмайдиган пассив кузатувчи ҳам бўлиб қололмайди. У ҳар кунги тонгни Кремль курантининг салобатли занг садолари билан кутиб олар экан, кечаги иш якунлари қудратли Ватанимизнинг бойликларини янада оширганидан, азамат етти йиллик марраларига етишимизга озгина қолганидан беҳад севинади, айни замонда планетамизнинг бошқа бурчакларидан келаётган турли хабарлардан бохабар бўлади.

Совет кишиси тобора ривожланиб, гуллаб-яшнаётган гўзал ўлкамиз тинчлик сиёсатини изчиллик билан амалга ошириб келаётгани учун, фан ва техника, экономика ва маданият соҳасида бутун дунёда жуда катта обрў қозонаётгани учун фахрланса, капитал ҳукмрон бўлган эллардаги ишсизлик, очлик, хўрликдан инсон эзилаётгани, унинг қадри оёқости қилинаётганига ачинади.

Икки дунё, икки хил ахлоқ ва ер юзидаги ҳамма қимматли нарсаларни вужудга келтираётган меҳнаткаш инсонга нисбатан икки хил муносабат. Зотан, бундай муносабатлар шу ҳар икки тузумнинг табиатидан келиб чиқади. «Маълумки, — деган эди Н. С. Хрушчев КПСС Программаси тўғрисидаги докладида, — капитализмнинг шиори — инсоннинг бор-йўғини сўриб олишдир. Киши меҳнатга лаёқатсиз бўлиб қолган пайтда, капиталистик жамият уни ўз ҳолига ташлаб қўяди: пулинг бўлмаса — очингдан ўласан, квартиранг бўлмаса — кўприкнинг тагида ётасан. «Озод дунё» дегани, буржуа «эркинлиги» дегани ана шу. Инсонга душман бўлган ана шу қонунларга социализм хотима берди. Коммунизмнинг шиори: «Ҳамма нарса инсон учун, инсоннинг бахт-саодати учун». Халқ қураётган ва халқ бахт-саодати учун қурилаётган коммунизмда Инсон сўзи мисли кўрилмаган даражада мағрур янграйди!»

Бугун Ўзбекистон ССР Олий Совети ва маҳаллий Советларга ўтказилаётган сайловлар ҳам коммунизм барпо қилинаётган мамлакатда инсон нақадар юксак қадрланишини, у чексиз ҳуқуқлар эгаси эканлигини ёрқин намойиш қилиб кўрсатмоқда.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати меҳнаткаш инсон, коммунизм бинокорлари тўғрисида катта ғамхўрлик қилиб келмоқдалар. Кейинги олти йил ичида 75 миллион совет кишиси ёруғ ва кўркам уйлар билан таъминлангани, фақат ўтган йилнинг ўзидагина 12 миллион киши ҳовли тўйи қилганлиги фактининг ўзиёқ ана шу катта ғамхўрлик намунасидир.

Бизда инсонга бўлган муҳаббат — унинг ижодий ғайрати олдида ҳайратланиш ҳиссидан, коллектив меҳнатига қўшаётган сезиларли улушидан, коммунистик ҳаёт формаларини яратиш йўлидаги актив фаолиятидан келиб чиқади. У ўз меҳнат самараларидан замондошларини манфаатдор қилиш билан бирга, келажак авлодимизга ҳам яхши хотира қолдириш тўғрисида ўйлайди.

Совет кишисининг фикру ёди моддий ва маънавий неъматлар мўл-кўллигини таъминлаш орқали Ватанимизнинг шаън-шавкатини янада ошириш, ҳаётимизни тобора гўзалроқ қилишдир. М. Горькийнинг: «Инсон ўз табиатига кўра санъаткордир. У ҳамма жойда, қандай қилиб бўлса ҳам ўз ҳаётига гўзаллик киритишга интилади», — деган сўзлари худди совет кишилари шаънига айтилгандек.

Капитализм оламида мутлақо ўзгача манзарани кўрамиз. Уларнинг кўкларга кўтариб мақтаётган «демократияси» сохта ва мунофиқдир. В. И. Ленин айтганидек, буржуа демократияси ҳар доим тор, мунофиқона, қалбаки, сохта, ҳар доим бойлар учун демократия бўлиб, камбағаллар учун эса алдашдир.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев Москва шаҳар Калинин сайлов округи сайловчилари йиғилишида сўзлаган нутқида буржуа мамлакатларида бўладиган сайловларга жуда тўғри баҳо беради: «Бир вақт, ўз нутқларимдан бирида мен Америка Қўшма Штатларида сайловлар вақтида, аслини олганда, икки партия — филни ўзига эмблема қилиб олган республикачилар партияси билан эшакни ўзига эмблема қилиб олган демократик партия бир-бири билан кураш олиб боради, деб айтган эдим. Сайлов кампанияси вақтида, американликларнинг сўзи билан айтганда, «шоу» бўлиб туради. Бу сўзнинг таржимаси томоша демакдир. Мана шундай томошалар вақтида намойишчиларнинг бир қисми эшакни ёқлаб овоз беринглар деб, иккинчи қисми эса филни ёқлаб овоз беринглар, деб даъват қилиб юришади. Шу жониворлардан қайбирини афзалроқ кўриш ва уларнинг қайбири ақллироқ эканлигини айта олмайман. Чамамда, эшак ҳам, фил ҳам бу ўринда бир-биридан қолишмаса керак. Сайловчиларнинг эса шулардан бирини танлаб олишдан бошқа иложи йўқ, чунки радио, телевидение, матбуот, рекламадан фойдаланаётган капиталистик пресс сайловчиларни босиб туради».

Эй, азиз замондош! Оддий ва камтар инсон!

Коммунизмга олиб боражак йўлингни Ленин партиясининг ҳаётбахш идеялари ёритиб турибди. Сенинг бахтинг, шодлигинг, уйингга вақтинча келган меҳмон эмас, балки абадий йўлдошингдир. Сен дунёдаги ҳар қандай олтин ва жавоҳирлардан ҳам қимматлироқ мавжудодсан, ҳамма нарса сенинг хизматингга бўйсундирилган.

Бугун сен ўз инсонлик ҳуқуқингни, шарафингни ҳимоя қилаётган, жаҳонда энг демократик тузум Совет давлати учун, коммунистлар билан партиясизларнинг мустаҳкам блоки учун овоз беришга борасан. Халққа садоқатинг билан, нодир фазилатларинг билан социалистик тузум бағрида вояга етган совет кишиси нималар қилишга қодир эканлигини янги-янги далиллар билан исбот қиласан!

М. ЮНУСОВ.

Пойтахтимизнинг Куйбишев районида ўтган сайловлардан буён катта ўзгаришлар бўлди. Район территориясида янги-янги уй-жой массивлари бунёдга келди, юзлаб оилалар шинам уйларга кўчиб киришди. Суратда: янги барпо этилган 4-уй-жой шаҳарчаси.

А. Абалян фотоси.

ИҚТИСОДИЙ АЛОҚАЛАР КЕНГАЙМОҚДА

Яқинда Ўзбекистон ССР Савдо палатаси аъзоларининг йиғилиши бўлди. Бу палатага республиканинг 110 та йирик савдо, саноат корхоналари ва ташкилотлари киради.

Савдо палатасининг ўтган йилги фаолияти ҳақида ЎзССР Савдо палатаси президиумининг раиси Ж. И. Илҳомова доклад қилди.

— Тинчлик учун курашда,—деди докладчи,—халқаро иқтисодий алоқаларнинг кенгайиши катта роль ўйнайди. Совет Иттифоқининг ташқи иқтисодий алоқаларининг кенгайишига Ўзбекистон катта ҳисса қўшиб келмоқда. Республика саноат маҳсулоти мамлакатимиздагина эмас, балки чет элларда ҳам машҳурдир. Ўзбекистон ССР маҳсулоти 1962 йилда 58 мамлакатга экспорт қилинди. Кейинги 10 йил ичида республикамиз ташқи бозорга етказиб берган товарларнинг қиймати 6 мартадан кўп ошди.

Илгари қишлоқ хўжалик ва енгил саноат маҳсулотлари асосий экспорт маҳсулотлари ҳисобланган бўлса, эндиликда машинасозлик, химия, электротехника, нефть ва оғир индустриянинг бошқа соҳалари бўйича ишланаётган маҳсулотлар четга кўплаб чиқарилмоқда. Экспорт қилинадиган заказларни бажариш устида республиканинг 130 дан ортиқ корхонаси ишлаётир. Бу корхоналар халқаро бозорга 200 хилдан ортиқ ҳар турли товарларни етказиб бермоқдалар.

Ўзбекистон халқаро виставка ва ярмаркаларда актив қатнашадиган бўлиб қолди. 1962 йилнинг ўзида республикамиз корхоналарида ишланган буюмлар Аккра, Ханой, Дамашқ, Измир, Брно, Пловдив, Лагос, Хартум, Загреб ва бошқа чет эл мамлакатларининг пойтахтларидаги виставкаларда намойиш қилинди, ҳамма ерда катта муваффақият қозонди.

1963 йилда республикамиз корхоналарининг маҳсулотлари Триполь, Лейпциг, Будапешт, Познань, Брно, Загреб, Карачи ва Теҳронда ўтказиладиган халқаро ярмаркалар ва СССР Виставкаларида кўрсатилади. Шунингдек, чет эл мамлакатлари саноат виставкалари Ўзбекистонда мунтазам ўтказилиб туради. Бу йил Тошкентда Американинг «Графика» виставкаси, Болгария медицина жиҳозлари ва Венгрия станок ва приборлар виставкалари ўтказиш мўлжалланмоқда.

Савдо палатаси ўз фаолиятини активлаштира бориб, жаҳоннинг жуда кўп мамлакатлари ва биринчи галда Осиё, Африка мамлакатлари савдо ва саноат доиралари билан алоқани мустаҳкамламоқда.

Савдо палатасининг ишидаги камчиликлар ҳақида тўхталиб, ўртоқ Илҳомова реклама иши, сувенирлар ва совға буюмлари ишлаб чиқаришнинг қониқарсиз аҳволда эканлигини танқид қилди.

Докладдан сўнг бўлган музокараларда «Узторгодежда» бошқарувчиси Ж. Саидикромов, Тошкент тўқимачилик комбинатининг директори З. Абдуллаев, ЎзССР савдо министрининг ўринбосари А. Матвеев ва бошқалар сўзга чиқдилар. Йиғилиш ревизия комиссиясининг ва савдо палатаси президиумининг янги составини сайлади.

ЭЛЕКТРНИНГ ҲОСИЯТИ БИЛАН

Завод ва фабрикаларда цехларни қайтадан қуриб, янги келтирилган станок ва машина-ускуналарни ўрнатиш учун пойдеворларни алмаштириш зарур бўлади. Лекин қурувчилар пойдевор тайёрлаётганларида завод цехларида илгари ўрнатилган бетон пойдеворларга дуч келадилар. Бундай эски пойдеворлардан қайта фойдаланиш мақсадида уларда қўл ёрдамида болғалар билан болтлар учун тешик ўйиш керак. Бу процесс анча оғир бўлиб, кўп меҳнат талаб қилади.

«Узбексельмаш» заводи коллективи цехлардаги мавжуд пойдеворлардан самарали фойдаланиш учун тик пармалаш усулидан фойдаланмоқда. Бунинг учун эски қўл пармалаш станогини қайтадан ремонт қилиб, такомиллаштирилди. Станок ғилдиракли рамага ўрнатилиб, электр билан ҳаракатга келадиган бўлди.

Бу станок бир неча метрга қадар ўяолади. У анча ихчам бўлиб, ундан заводнинг ҳар бир цехида фойдаланиш мумкин. Станокни темир-бетонни ҳам пармалашда қўлланса бўлади.

Бу техника янгилигидан фойдаланиш туфайли корхонада кўп вақт, маблағ ва қурилиш материаллари тежалмоқда.

Н. ОТАБОЕВ.

ХИМИКЛАР ҲАҚИДА КИТОБ

Чирчиқ электрохимия комбинати пойдеворига биринчи ғишт қўйилганига чорак аср бўлиб қолди. Шу ўтган давр ичида химия саноати кенг қулоч ёйиб ривожланди. Ҳозирги кунда бу комбинат Бутуниттифоқ аҳамиятига эга бўлган корхоналарнинг бирига айланган.

Ўзбекистон ССР Давлат нашриёти яқинда нашр этган «Чирчиқ — катта химия шаҳри» китоби шулар ҳақида ҳикоя қилади. Оммавий тиражда нашр қилинган бу китобда турли хил расмлар, диаграммалар ва қизиқ рақамларни ҳам кўриш мумкин.

Г. ЯСТРЕБОВ.

Мамлакатлар Одамлар Воқеалар

ТЕЛЕГРАФ ЛЕНТАЛАРИДА

▲ Мали иқтисодий районларининг асосий шаҳарларида Судан Иттифоқи ҳукмрон партиясининг маҳаллий партия мактаблари очилмоқда. Мали Республикасининг президенти Модибо Кейта радио орқали нутқ сўзлаб, бундай деди: бу мактаблар мамлакатнинг экономикасини келгусида қайта қуриш учун партия кадрларини пухта тайёрлаш имконини беради.

▲ Ливиянинг пойтахти Триполида иккинчи халқаро ярмарка очилди. Ярмарканинг асосий дарвозаси устида жаҳондаги йигирма беш мамлакатнинг байроқлари, шу жумладан СССР ва кўпгина халқ демократияси мамлакатларининг байроқлари ҳилпиллаб турибди. Англия, Ҳиндистон, Франция ва Жазоир ярмаркада биринчи марта қатнашмоқда.

▲ Хорнчерчда бузилиши лозим бўлган аэродром яқинида инглизларнинг норозилик намойиши бўлди. Намойишчилар — Коммунистик партия ва лейбористлар партиясининг аъзолари аэродром территориясидан бир қисмининг чайқовчиларга ва саноат концернларига берилишига қарши норозилик билдирдилар. Коммунистлар ва лейбористлар аэродром территорияси уй-жой қурилиш учун ажратиб берилсин, деб талаб қилмоқдалар.

▲ Бирлашган Араб Республикасининг Яманга келган вице-президенти маршал Амир яқинда монархия тарафдорлари қўшинларидан тозаланган Мариб шаҳрига инспекция мақсадида борди. Маршал Амир Марибда Бирлашган Араб Республикаси ва Яман қуролли кучлари бирлашган ҳарбий қўмондонлигининг юқори лавозимдаги офицерлари билан кенгашди ва Яман чегарасидаги аҳволни улар билан бирга муҳокама қилди.

▲ Мали ва Сенегал республикалари ўртасида мунтазам ҳаво йўли очилди. Мали миллий авиация компанияси «Эр-Мали»нинг самолёти Мали Республикасининг пойтахтидан Сенегал пойтахти Дакарга биринчи марта учиб борди.

▲ Белгиянинг Шарлеруа шаҳри яқинидаги «Главэрбель» шиша компанияси заводи лабораториясида бўлган портлаш натижасида 70—80 миллион франк миқдорида моддий зарар кўрилган.

МУСТАҲКАМ ТИНЧЛИК БЎЛСИН

СССР Олий Совети билан Мексика Қўшма Штатлари конгресси бир-бирларига мактуб юбордилар

Мексика Қўшма Штатларининг конгресси барча мамлакатларнинг конгресслари, парламентлари, халқ мажлислари ва қонун чиқарувчи органларига мурожаат юбориб, унда бутун дунёда тинчликка, ёппасига қуролсизланишга ва ҳарбий мақсадларда ядро синовларининг тақиқланишига чақирди.

Мексика ҳукумати, дейилади мурожаатда, ёппасига қуролсизланиш проблемасини ҳамда ҳарбий мақсадларда ядро синовларининг тақиқланиши проблемасини, шунингдек умумий тинчликни мустаҳкамлаш проблемасини ҳал этишга қаратилган сиёсатга ёрдам беришни ўзининг асосий вазифаси деб билади. Мексика парламентининг аъзолари бошқа мамлакатларнинг қонун чиқарувчи органлари аъзоларига мурожаат қилиб, ўз сиёсий ва ижтимоий фаолиятлари билан ана шу проблемаларни ҳал этиш учун зарур бўлган кечиктирилмас чораларни кўришга ва ўз мамлакатлари ҳаётининг ҳамма соҳаларида ана шу интилишларни пропаганда қилишга чақирадилар.

Мурожаатнинг охирида бундай дейилади: «...Биз парламент аъзоларини ўз мажлислари ва кенгашларининг кун тартибида ана шу проблемаларни муҳокама қилиш учун жой ажратишга ҳамда 1963 йилдан бошлаб ҳарбий мақсадларда ядро синовларининг ўтказилишини батамом тақиқлашни ҳамда ёппасига қуролсизланиш ҳақидаги битимга эришишни жадаллаштиришни сўраб, Бирлашган Миллатлар Ташкилотига мурожаат қилишга чақирамиз».

СССР Олий Совети жавоб мактубида Мексика Қўшма Штатлари конгрессининг мурожаатини қизғин маъқуллайди ва «ер юзида айниқса ҳозир, ядро қуроли мислсиз даражада ривожланган бир пайтда, ишончли ва мустаҳкам тинчликни таъминлаш — барча мамлакатлар ва халқларнинг энг муҳим вазифасидир» деб таъкидланади. СССР Олий Совети Мексика Қўшма Штатлари конгрессининг ҳозирги вақтдаги энг муҳим масала — тинчликни сақлаш, давлатларнинг тинч-тотув яшаш сиёсатини ўтказиш, термоядро уруши ёнғинининг бошланиб кетишига йўл қўймасликдан иборат деган фикрига батамом қўшилади.

Ёппасига ва батамом қуролсизланиш ҳамда ядро қуролининг ҳамма синовларини тўхтатиш масалалари, деб таъкидланади жавоб мактубида, Совет ҳукумати ташқи сиёсат фаолиятининг доимо марказида турибди. Бироқ Совет ҳукуматининг ана шу проблемаларни ҳал этишнинг ўзаро мақбул йўлларини қидириш соҳасидаги ҳатти-ҳаракатларини, афсуски, Ғарб давлатлари етарли даражада қўллаб-қувватламаётирлар.

Мактубда таъкидланадики, жаҳондаги мамлакатлар парламент аъзолари ўртасидаги алоқалар халқлар ўртасидаги ҳамжиҳатликни ривожлантиришга кўп жиҳатдан ёрдам беради. Шу сабабли СССР Олий Совети 1963 йилда Мексика Қўшма Штатлари конгресси делегациясининг СССРга келишини зўр мамнуният билан кутади.

СССР Олий Совети бутун совет халқининг иродасини ифодалаб, ер юзида тинчлик ва барча халқлар ўртасида дўстона муносабатлар мустаҳкам тантана қилмоғи учун имкони бўлган ҳамма тадбирларни амалга оширишга қатъий аҳд қилганлигини таъкидлади. (ТАСС).

МАҲАЛЛАДА БИЧИШ-ТИКИШ ТЎГАРАГИ

Октябрь районидаги «Октябрь 40 йиллиги» маҳалласининг «Коммунизм тонги» клубида уй-рўзғор ишлари билан шуғулланувчи аёллар учун бичиш-тикиш тўгараги ташкил қилинди. Тўгаракда 1-мактаб меҳнат дарси ўқитувчиси Насиба Шарипова жамоатчилик асосида машғулотлар олиб бормоқда. 40 киши қатнашаётган бу тўгарак аъзоларидан кўпчилиги ҳозир айрим либосларни бичиш ва тикишни ўзлаштириб олдилар.

М. МУҲАМЕДОВ.

САЙЛОВ КУНИ ШАҲАР ТРАНСПОРТИ ХИЗМАТИ

Бугун, 3 март — сайловлар куни шаҳар трамвай, троллейбус, автобуслари ҳаракати бир соат олдин бошланиб, одатдагидан бир соат кейин тўхтайди.

Навоий театри олдидаги, Вокзалолди майдонидаги ва Калинин номли майдондаги диспетчерлик пунктларида аҳолидан енгил такси машиналари учун заказлар қабул қилинади. Таксиларни шунингдек, 31403, 28969, 41425 телефонлари орқали ҳам заказ қилиш мумкин. Заказлар бажарилмаган тақдирда марказий диспетчерлик хонасига 32220, 34606 телефонлари орқали мурожаат қилиш мумкин.

ТЕЛЕВИЗОР ● ТЕАТР ● КИНО ● КОНЦЕРТ ● ЭЪЛОН

● ТЕЛЕВИЗОР ● ТЕАТР ● КИНО

ЭКРАНЛАРДА

3 МАРТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.00 — **Телевизион янгиликларнинг махсус сони** (ўзбек ва рус тилларида), 12.20 — **Репортаж** (сайлов участкасидан).

Ўзбек тилида: 12.45 — **Концерт** (болалар учун), 13.15 — **Пионер ишлари ҳақида** (телевизион фильм).

Рус тилида: 13.25 — **Коньклили бола ва Сева дўстини даволайди** (болалар учун фильмлар), 18.00— **Телевизион янгиликларнинг махсус сони** (ўзбек ва рус тилларида).

Рус тилида: 18.20 — **Паяц ва Пинус, Икки сурат** (мультипликацион фильмлар), 18.40 — **Фитиль** (сатирик киножурнал), 18.50 — **Ҳақиқат йўли** (бадиий фильм), 20.15 — **Телевизион янгиликлар** (ўзбек ва рус тилларида), 20.45— **Сайловчилар учун катта концерт** (ўзбек ва рус тилларида).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00— **Алёшканинг севгиси** номли бадиий фильм.

САҲНАЛАРДА

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 3/III да кундуз **Этик кийган Мушук**, кечқурун **Боғчасарой фонтани.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 3/III да **Олов.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 3/III да **Нурхон**, 4/III да **Фарғона ҳикояси.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Вен Зе-вей** раҳбарлигида **Хитой артистлари**, РСФСРда хизмат кўрсатган артист **В. Оскал-Оол** раҳбарлигида **Тува артистлари** группасининг ва **Дудукчян** раҳбарлигида **Арман артистлари** гастроллари. Бугун уч марта томоша кўрсатилади: кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 яримда. Билетлар сотилмоқда.

Кино

Барон Мюнхгаузен — «ВАТАН», НАВОИЙ номли «ЎЗБЕКИСТОН», (кундуз ва кечқурун).

Болали уй —«ИСКРА» (кеч соат 5 дан), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Муз кўчди — «ИСКРА» (кундуз соат 4.20 минутгача).

Ҳаво извозчиси — «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Салом, Гнат! — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10 ва кеч 6 да), «МИР», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Ҳарбий жиноятчилар — КИНОЛЕКТОРИЙ (кундуз ва кечқурун).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

3 мартда,

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА

13, 14, 15, 19, 20, 21 мартда

Ўзбек давлат эстрадаси солисти

ФАХРИДДИН УМАРОВ

КОНЦЕРТЛАРИ

Концертларда: Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Муҳаммаджон Мирзаев** ва солистлар қатнашади.

Программани **Ғулом Тожиаълоев** олиб боради.

Концерт кеч соат 8 да бошланади. Касса кундуз, соат 2 дан очилади.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА

3 март

кундуз соат 12 да

2 БУЛИМДА

БАЙРАМ КОНЦЕРТИ

Концертда: Ўзбекистон ССР халқ артисти **Маҳмуджон Ғафуров**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Фароғат Раҳматова, Тамара Назарова**, солистлардан **Адиба Мирзаева, Райҳон Тўраева, Марям Каримова, Гулсара Ёқубова, Суръат Пўлатов, Йўлдош Муллабоев, Тожи Мелиев, Йўлдош Эргашев** ва бошқалар қатнашади.

Программани Ўзбекистон ССР халқ артисти **Раззоқ Ҳамроев** олиб боради. Билетлар сотилмоқда.

Бир вақт ўз нутқларимдан бирида мен, Америка Қўшма Штатларида сайловлар вақтида, аслини олганда, икки партия — филни ўзига эмблема қилиб олган республикачилар партияси билан эшакни ўзига эмблема қилиб олган демократик партия бир-бири билан кураш олиб боради, деб айтган эдим... Мана шундай томошалар вақтида намойишчиларнинг бир қисми эшакни ёқлаб овоз беринглар деб, иккинчи қисми эса филни ёқлаб овоз беринглар, деб даъват қилиб юришади. Шу жониворлардан қай бирини афзалроқ кўриш ва уларнинг қайбири ақллироқ эканлигини айта олмайман. Чамамда, эшак ҳам, фил ҳам бу ўринда бир-биридан қолишмаса керак. Сайловчиларнинг эса шулардан бирини танлаб олишдан бошқа иложи йўқ, чунки радио, телевидение, матбуот, рекламадан фойдаланаётган капиталистик пресс сайловчиларни босиб туради... Реклама, фил билан эшакдан бирини танлаб олинг, ана шунда сиз бахтли бўласиз, деб такрорлай беради...

Н. С. ХРУШЧЕВ.

АМЕРИКАЧА «ДЕМОКРАТИЯ»

НОМЗОДЛИКНИНГ НАРХИ БАЛАНД

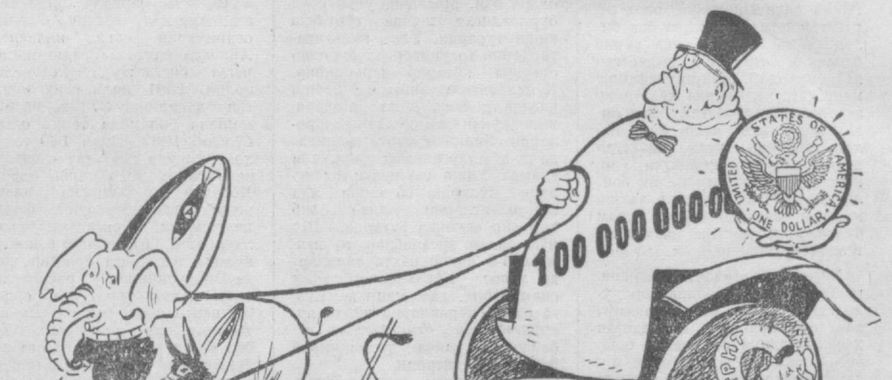

Карикатурани рассом **А. Холиқов** чизган.

Йирик Америка молия магнатлари ўз кишиларини президентлик сайловларида қўллаб-қувватлаш учун катта-катта маблағ сарфламоқдалар. Вашингтонда чиқадиган «Ю. С. Ньюс Энд Уолрд Рипорт» газетаси бу ҳақда қуйидагича ёзади.

Президентликка сайловлар кампанияси даврида сарфланган маблағлар ҳақида яқинда бир доклад эълон қилинди. Бу докладда Американинг йирик капиталистлари 1960 йилда Кеннеди билан Никсон ўртасида курашнинг боришида қанча маблағ сарфлаганлиги ҳақида гапирилади. 95 та хусусий киши жами бир ярим миллион доллар маблағ сарфлаган. Юқоридаги доклад Принстон университети гражданлик илмий тадқиқот фонди томонидан ишлаб чиқилган. Докладда расмий маълумот ҳамда сарф бўлган маблағ ва взносларни ҳисоблаш асосида қуйидагилар маълум қилинади:

Камида 95 кишининг ҳар бири 10 минг доллардан ва ундан ортиқ пул сарфлаган. Бунда сарфланган барча маблағ бир ярим миллион долларни ташкил этади.

Энг таниқли 12 та оила республикачилар партиясининг фойдаси учун 548 минг 510 доллар, демократлар партиясининг фойдаси учун 78 минг 850 доллар миқдорида пул сарфлаган. Бу Гарриман, Лейман, Рокфеллер, Дюпон ва Меллонлар оилаларидир.

Дюпон оиласининг 56 аъзоси республикачилар партияси учун 125 минг 085 доллар, демократлар партияси учун эса 4500 доллар миқдорида;

Рокфеллер оиласининг 19 аъзоси республикачилар партияси учун 114 минг 875 доллар, демократлар партияси учун 4500 доллар миқдорида;

Филадельфиялик Пью оиласи республикачилар партиясининг фойдасига 74 минг доллар, форд оиласи эса 31 минг доллар миқдорида;

Нью-йорклик Лейманлар оиласи республикачилар партиясига ёрдам бериш мақсадида 14 минг доллар, демократлар партияси учун эса 24700 доллар миқдорида;

Питсбурглик Меллонлар оиласи эса республикачилар партияси учун 64250 доллар, демократлар партияси учун эса 12400 доллар миқдорида пул сарф қилганлар.

Кейинчалик Кеннеди ҳукуматидан ўрин олган айрим кишилар демократлар партияси учун ана шундай ёрдам бериб турганлар. Давлат секретарининг Узоқ Шарқ ишлари бўйича ёрдамчиси Гарриман 9 минг доллар, АҚШнинг Англиядаги элчиси 3 минг доллар пул сарф қилган.

Докладда шу нарса ҳам хабар қилинадики, Кеннеди ҳукуматида муҳим давлат постларини эгаллаган 35 кишининг ҳар бири демократлар партияси учун 500 доллар ва ундан ҳам ортиқ миқдорда маблағ сарфлаганлар. Жами 37 киши ҳар иккала партия кандидатларининг фойдаси учун 500 доллар ва ундан ортиқ миқдорда пул берган. Шулар қаторида «Каделлак» фирмасининг Вашингтондаги йирик бўлимининг эгаси Флойд Акерс 1500 доллар, нью-йорклик машҳур корчолон Уильям Зекендорф эса 1000 доллар миқдорида пул сарфлаган.

Америка савдо саноат доиралари кўпроқ республикачилар учун мойил эдилар. Америка нефтчилик институтининг директори ва раҳбар хизматчилари республикачилар партиясининг фойдасига 113 минг 700 доллар, демократлар партияси фойдасига эса 6 минг доллар миқдорида маблағ сарфлаганлар.

Корхона эгаларининг миллий уюшмаси директор ва хизматчилари республикачилар партияси учун 44 минг 050 доллар, демократлар партияси учун 1000 доллар миқдорида маблағ сарф қилдилар.

Кеннедининг сайловолди харажатлари 912 минг 500 долларни ташкил этган. Кеннеди пропаганда мақсадида мамлакат бўйлаб сафар қилиш учун самолёт сотиб олган. Бу самолёт унга 60 минг долларга тушган. Кеннеди оиласининг аъзолари эса 90 минг доллар пул сарф қилган. Докладда айтилишича, «Джон Кеннеди кандидат бўлганидан сўнг Кеннеди оиласининг взнослари ҳисобига етиб бўлмайди». Докладда 1960 йилнинг сайловолди кампаниясида жами 175 миллион доллар миқдорида пул сарфланганлиги ҳисоблаб чиқилган.

ТАЛЬ МУАММОСИ

Талантли гроссмейстер Михаил Таль жуда кўп шахмат ишқибозларининг севган ўйинчиси.

Шундай вақтлар бўлган эдики (1955—1960 йиллар) ҳамма Таль бор жойда — ғалаба бор, деб биларди. Лекин афсуски, 1961 йил жаҳон чемпиони Михаил Таль ўз унвонига кўнгилсиз «экс» олд қўшимчасини қўшиб олди. Энди у ютибгина қолмай, ҳар хил мусобақаларда муваффақиятсизликка учрай бошлади. Ёш гроссмейстернинг ихлосмандлари, айниқса, Кюрасао оролидаги даъвогарлар турниридан сўнг ранжидилар. Шахмат олами Таль биринчиликни олади, деб ўйлаган эди. Лекин у оз бўлмаса охирги ўринда қолиб кетай деди. Бу — муваффақиятсизликкина эмас, балки ишнинг пачава бўлганлигини кўрсатарди.

Нима гап ўзи? Талнинг қандай муаммоси бор? Эҳтимол у, шахмат ўйнашни унутиб қўйдимикан?

Йўқ, ҳамма гап унинг саломатлиги ёмонлигида. Талнинг буйраги касал. Ана шу касал туфайли шахматнинг ўта ишқибози Таль (кечаси ҳам уйғотсангиз у сиз билан бажонидил шахмат ўйнайди) даъвогарлар турнири тамом бўлмасдан мусобақадан чиқиб кетишга мажбур бўлди: Турнир залини касалхона койкасига алмаштирди.

1962 йилда Таль операция бўлди, лекин афсуски, бу операция унинг аҳволини енгиллаштирмади.

Яқинда жаҳоннинг экс-чемпионини врачлар чуқур текшириб кўриб, яна бир мураккаб операция қилиш зарур деган хулосага келдилар. Бу сафар операция муваффақиятли ўтди. Врачларнинг фикрича, Михаил Таль энди ортиқча касал бўлмайди.

Яқинда биз Михаил Ботвинник билан бирга Тални клиникага бориб кўрдик. Операциядан сўнг у шу ерда ётарди. 1960—1961 йилларги жаҳон биринчилиги учун бўлган матчлар вақтида шахмат тахтаси устида бир-бирининг рўпарасида ўтирган кишилар бу сафар оқ халат кийиб суҳбатлашишарди. Катта Миша — Ботвинник кичик Миша — Талга шундай дейди: «Миша, энди сиз соғломсиз, ҳаммани тор-мор қилаверасиз». «Шу жумладан сизни ҳамми?» — сўрадим мен жаҳон чемпионидан. У жавоб ўрнига жилмайди.

Михаил Таль Ботвинник—Петросян матчида «Советский спорт» газетасининг махсус мухбири ва комментатори сифатида қатнашади. Шуни ҳам айтиш керакки, у билан бирга матчни жаҳоннинг бошқа экс-чемпионлари ҳам кузатадилар. Макс Эйве бунинг учун Голландиядан келади. Василий Смислов бўлса москвалик эмасми, у қатнашмай бўлармиди?

Жўшқин Михаил Таль узоқ вақт дам олишни ва бошқалар қандай ўйнаётганлигини кузатиб ўтиришни севадиган одамлардан эмас. Мажбурий «бекорчиликдан» сўнг у курашга тушади. Мен шунга ишонаманки, энди «Таль — аввалги Таль эмас» деб ёзабошлаган скептиклар жим бўлишади. Соғайган Таль бор кучи билан ўйнайди. Ана шунда «Таль муаммоси» йўқолади. Агар жаҳоннинг экс-чемпиони ниҳоят «чекиш зарарли» эканлигини тушунса, у бебаҳо шахматчи бўлади.

«Соғлом танда — соғ ақл» деган рус мақоли бор. Шахматчилар уни бошқачароқ қилиб «соғлом Талда— соғ ақл» деб айтишади.

Михаил Таль бардам. Эҳтиёт бўлинг, гроссмейстерлар!

САЛО ФЛОР
халқаро гроссмейстер.
АПН.

Тарбия ўчоқлари учун бинолар

Илм-фан маркази бўлган пойтахтимизда таълим-тарбия ўчоқлари йил сайин кўпайиб бормоқда. Шу йилнинг ўзида бу ерда 10 та 11 йиллик мактаб қурилиб битказилади. Уларнинг ҳар бири тўрт қаватли бино бўлади. Шота Руставели кўчасида, Оқтепа массивида ва Чилонзорда қад кўтараётган мактаб бинолари битай деб қолди.

Меҳнаткашларнинг ўғил-қизлари учун қад кўтараётган бу мактабларда ҳар бир фанга оид алоҳида-алоҳида хоналар, спорт заллари, кутубхона, ошхоналар ҳам бўлади. Бу янги мактаблар 11 мингдан ортиқ ўқувчини ўз қучоғига олади.

Бундан ташқари Пахтакор, Фарҳод, Богдан Хмельницкий, Сағбон кўчаларида ҳар бири 840 ўринли тўртта мактаб-интернат қад кўтараётир. Уларнинг ёнида ўқитувчилар учун ҳам ётоқхоналар қурилмоқда.

Шаҳар Совети ижроия комитети капитал қурилиш бошқармаси кичкинтойларни ҳам эътибордан четда қолдирмаётир. Етти йилликнинг бешинчи йилида 14 та болалар боғчаси ва яслилари қурилаётир. Бу боғча-яслилар Октябрь, Куйбишев Ленин, Чилонзор, Киров районларида қад кўтаради. Бу биноларда ҳаммаси бўлиб 2 мингдан ортиқ бола тарбияланади.

Оналар хурсанд

Чўл қўйнида ташкил топган «Правда» пахтачилик совхози шаҳарча ҳуснини очмоқда. Бу ерда 30 дан ортиқ икки қаватли турар-жой бинолари қад кўтарган, магазин, чойхона очилган. Фарҳод ГЭСдан келтирилган электр нуридан эски чўл чароғон бўлди.

Яқинда совхозда яна бир катта бино барпо этилди. Бу бино совхоз ишчи-хизматчиларининг болаларини ўз қучоғига олган 200 ўринлик боғча ва яслидир.

— Партия ва ҳукуматимизнинг бу ғамхўрлигидан совхознинг барча оналари беҳад миннатдор бўлишмоқда. — дейди ясли мудираси Марям Қаршиева. — Кичкинтойларини меҳрибон тарбиячилар қўлига топширган болалик аёллар унумли меҳнат қилишмоқда.

Совхозда қурилиш кундан-кун авж оляпти. Шу йилнинг ўзида яна 80 дан ортиқ икки қаватли бино фойдаланишга топширилади. Улар мактаб, амбулатория, клуб ва турар жойлар бўлади.

Б. СОИБНАЗАРОВ.
Гулистон райони.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси.

Р. 05756. ИНДЕКС 64695 А. — 1542.